

Erzincandaki kurbanların ilk listesi: Ölen şimendiferciler

Vaziyetleri hâlâ belli olmıyan köyler var!

Zelzele sahasında hasıl olan yarıklardan sular fişkıriyor

Yardım trenleri Erzincana vasıl olmağa başladı, yaralıları trenle Malatya, Elâzığ ve Diyarbakıra naklediliyorlar

Eskiköy 30 (Zelzele mıntakasına gönderdiğimiz muharririmizden) — Buraya gelen malûmata göre Erzincandaki kurbanlar şehrin yarı nüfusudur. Trenler Erzincandan Malatya, Elâzığ ve Diyarbakıra yaralı nakline başlamışlardır.

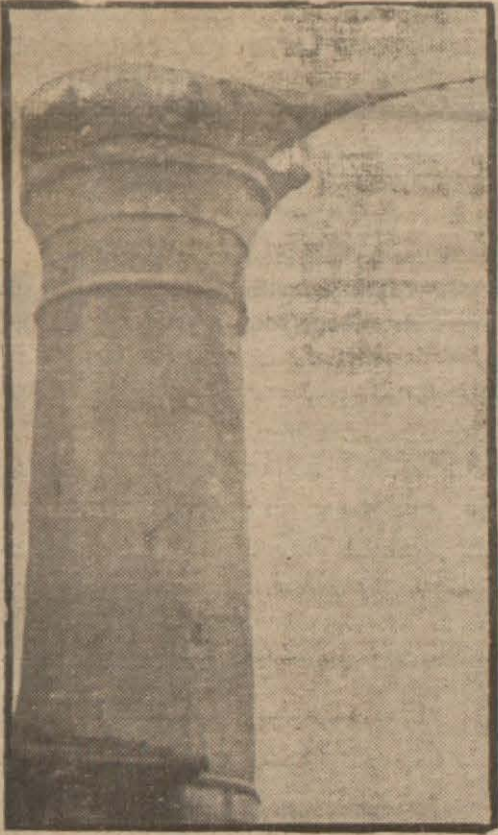
Kurbanların ilk listesi

Erzincan devlet demiryolları inşaat teşkilâtından ölenler şunlardır: Şube mühendisi Mecid, ailesi, bir çocuğu, halası, mühendis Ferid, mühendis Eşref, mühendis David, ailesi, çocukları, ressam Hasan ve çocuğu, kısum şefi Hayrinin oğlu, başkâtib Fehmi ve kızı, Surveyan Ayni, ailesi, çocuğu, Surveyan Nur' ve ailesinden sekiz kişi, Surveyan Talib, ailesinden üç kişi, Surveyan Mahmud ve üç çocuğu, şoför Dursun, Surveyan Bilâlin iki çocuğu, Surveyan Etemin ailesinden üç kişi, Rasimin ailesi ve dört çocuğu, odacı Recebin ailesi, çocuğu, puvantor Şerefın hemsiresi, istim'âk memuru Arifin kayınbiraderi ve ailesi, çocuğu, şoför Sıtkının iki çocuğu, tamirattan 2 aine'e, tel çavuşu Mehmet, ailesi, 2 çocuğu, ambar memuru Recebin kaynanası ve çocuğu, surveyan Sıtkının annesi, Ferhadın 2 çocuğu, Hıfzının annesi.

Ağır yaralananlar: Mühendis Nedim, Surveyan Mehmed Ali, Muzaffer, odacı Receb, Hüsnüye, Feyzi, Ali, Mehmed, kısum şefi Hayri, karısı, başmüdürlük Adil.

Bazı köylerin vaziyetleri belli değil

Ankara 30 (Hususî) — Zelzele mıntakasında bazı köylerin vaziyetinden he-

Zilzinin camilerinden biri bu ha'de nüz kat'î malûmat gelmiş değildir. Vilâyetlerden anbean bu hususta tafsilât bekleniyor.

Şibinkarahisarın vaziyeti

Ankara 30 (Hususî) — Son zelzeleden sonra Şibinkarahisardan bazı endişeli haberler gelmektedir. Müthiş kar fırtınası (Devamı 8 inci sayfada)

Zelzele sahasından ilk resimler

Ana sız kazatlarından Zilede sokakların manzarası

Yardım faaliyeti millî tesanüdün yeni ve parlak bir örneği haline geldi

Ankaranın yardımı

Başvekil 1000 lira Vekiller üçer yüz lira, bir meb'us ve bir tacir de beşer bin lira verdiler

Yurdun her tarafından yiyecek ve para gönderiliyor

Ankara 30 (Hususî) — Bütün memlekette olduğu gibi Ankarada da halk felâketzedelere yardım için fedakârlık derecesine varan bir tehalük göstermektedir. Kızılay umumî merkezi 29 İlkâ'nun akşamına kadar yatırılan teberriyatı göstermek üzere bir liste neşretmiştir. Listenin yekünü 250,900 lira 36 kuruştur. (Devamı 8 inci sayfada)

İstanbulun yardımı bir milyon lirayı geçecek

"Dumluşınar,, vapuru dün ilk parti eşya ve erzakı hamilen şehrimizden hareket etti

İstanbul halkının yardım için gösterdiği tehalük her türlü tahminin fevkine çıktı, yüksek tahsil gençleri yedek elbise ve çamaşırlarını kâmilen millî yardım komitesine verdiler

Felâketzedelere elbise ve çamaşır yollayan İstanbullular

Şehrimizde felâketzede vatandaşlara toplantiya şehrimizdeki maraî ticaret-hane ve müesseselerinin sahib ve mümessillerinin bir kısımda da davet edilmiş öğleden evvel vali ve belediye reisi Lâtfi ve kendilerine felâketzedeler için yardım Kırdarın riyasetinde toplanmıştır. Bu (Devamı 8 inci sayfada)

Dostlarımızın yardımları

Mısırdaki İngiliz askerleri aralarında para topladılar

İngiltere 25 bin İngiliz lirası, Fransa 5 milyon frank gönderiyorlar. Fransız Meclisi dünkü içtimanda teessürlerini izhar etti

Londra 30 (Hususî) — İngiliz ve Fransız hükümetleri tarafından Türkiyedeki zelzele felâketzedelerine nakdî yardım bulunmaları kararı tahakkuk etmiş İngiliz hükümeti 25 bin İngiliz lirası, Fransa da 5 milyon frank gönderecekler.

Londra 30 — Röyter ajansı bildiriyor: İngiltere hükümeti son günlerde Anadoluda vukua gelen zelzele felâketzedelerine yardım olmak üzere Türkiye emrine 25 bin İngiliz lirası tahsis etmiştir. (Devamı 8 inci sayfada)

Son Posta Bir yardım listesi açtı

Son Postanın bir kısım muharrir, mürettib ve makineci azası

	Lira Kr.
Dünkü yekün	802 50
Nâzım Ulusu	5
Lemi Gülman	5
Sami Teziş	5
M. Koc	5
Orhan Ural	2

(Devamı 3 üncü sayfada)

Hergün

Kara felâket

Yazan: Muhittin Birgen

Beyaz bir örtünün altında uyur görünen şuarsuz tabiat, bir zamanandanberi Anadolunun muhtelif yerlerinde deprentiler yapıyor. Son depreme, genişlikte ve şiddette, bundan evvelki lerini çok geride bırakarak ocakları yıkı ve kardeşlerimizi öldürdü. Beyaz örtünün üstünde hüküm süren kara kış da bu felâkete ayrıca bir şiddet ilâve etti. Felâket, tam manasile kara ve korkunç bir felâket oldu.

Ne kadar yazık ki tabiat duygusuzdur; duygusuz, fiksiz, şuarsuz. Eğer onda biraz duygu olsaydı, bu geniş toprakların sayısı çok fazla olmayan insanların rahat bırakır, bu milletin tarih içinde gördüğü felâketlerin ve çektiği ızdırabların çokluğundan utanarak, onun başına böyle yeni felâketler getirmekten çekinir ve bizi, hiç olmazsa, kendi âlemimizde ve kendi derdimizle rahat bırakırdı. Ne çare ki, tabiatın ne duygusu ve ne de düşüncesi vardır; o, kendi kendisini idare eden kanunların elinde kendi âleminde dönen bir varlıktır. Ne bu milletin tarih içinde ve hâdiseler arasında çektiğinden haberdar, ne de insaf ve merhamet denilen duygularla âşinadır.

Şeriatin kestiği parmak acımız diyen dedelerimiz, içtimai nizamın kanun diye tanıdığı hâkimin bazan can yakan icraatlarına karşı kendi kendilerine teselli verirdiler. Tabiat kanunlarının hükümleri, şeriat hükümlerine nisbetle daha ezeli, daha değişmez ve daha kat'i olduğu için, bugün milletin müşterek kalbini yakan bu felâket karşısında, belki de kendi kendimizi teselli edecek bir felsefe bulabiliriz. Fakat, felsefeden ve teselliden ne çıkar? Önümüzde harab olmuş kasabalar ve köyler, perişan olmuş yuvalar ve henüz tabiatın beyaz örtüsü üstünde donup kalmış kardeş cesedleri var. Sızlıyan kalblerimiz için teselli felsefesi arıyacak yerde, bu duyguların kamçısı altında yıkılan şeyleri yeniden yapmaya kozmak mecburiyetindeyiz. Bugünkü vazifemiz budur!

★

Gögsünde volkanlar saklıyan Türk vatani, bu nevi felâketleri her vakit tanımıştır. Meselâ, çocukluğuma aid hatıralar arasında İstanbul haftalarca devam etmiş olan helecanlı günlerini tanırım. Rübâbî Şikestenin güzel şeylerle dolu olan sayfalarmı unutmıyanlar, «Verin zavallılara!» ünvanlı manzumenin bir aralık Balikesiri baştan başa tahrib etmiş olan bir zelzelenin ilhamı olduğunu pek iyi hatırlar. O zamanları hatırlıyanlar gene çok iyi bilirler ki Türk milleti, bu gibi felâketler karşısında duygusuz olmadığını her zaman isbat etmiştir.

Hiç bir zaman tasavvur edemeyiz ki bugünkü Türkler, millî bir felâket karşısında çünkü Türklerden daha az duygulu ve daha az alâkalı olsunlar. Bugünkü nesil, çünkü nesle nisbetle, maddî varlık bakımından belki daha zayıf olabilir; fakat, millî duygu, içtimai şuur ve bilhassa medenî teşkilât bakımlarından, elbet, bugünkü bizler çünkü bizlerden daha kuvvetliyiz. O zamanki insanlar bugünküne nisbetle belki daha cömerdi, fakat, her halde daha endividnalist idiler. Bizler bugün daha sosyal olduk ve ferdi varlığımızın içtimai varlığımızla alâkası bahsinde çok daha şuurliyuz. Bundan başka, her hangi bir millî hâdiseye karşısında bütün milletin harekete geçmesini temin bakımından, düne nisbetle bugün, belki de yüz kere daha iyi mücehhez, yani daha iyi teşkilâtliyuz. Şu halde, bugünkü felâket karşısında göstereceğimiz yapıcı reaksiyon, elbet dünküler karşısında gösterdiğimiz alâkadan çok daha kuvvetli ve çok daha müessir olmak icab eder.

Pek acı ve hiç istenilemez, bir vesileyle de olsa, tabiat bizi bugün yeni bir imtihan huzuruna çekmiştir. Millî birlik duygumuz, millî bir borç önünde harekete, kendi kendisini davet vazifesi karşısında bulunuyor. Bu yeni felâketin yıkıldığı ocakları yeniden düttürmek, yıkılan eski şeyler yerine yeni mamureler kurmak vazifesiyle mükellefiz. Hem de bu vazifeyi ifa ederken, bugünkü nesil, çünkü nesle nisbetle daha şuurlu, daha teşkilâtli ve binaenaleyh daha yardımcı ve daha başarılı olduğunu isbata mecburdur.

Bu vazifeyi ne kadar süratle ve muvaffakiyetle ifa edersek, bugünkü dünya hâdiseleri arasında, her türlü ihtimallere

Resimli Makale:

Çabuk karar, doğru karar

İyi yapılmış, kıymetli bir saatten beklenen şey çarkının süratli dönmesi değil, muntazam dönmesidir. Karar vermekte çabuk davranan adamı methetmeden evvel verdiği kararın doğru olup olmadığına bakınız.

SÖZ ARASINDA

Vindsor Düşesi
Cephe hizmetinde

Vindsor Düşesi, Fransız sedye koluna yazılmıştır. Şimdi Pariste bulunmakta ve askerlere gönderilen «eğlencelik»leri pakete yerleştirerek, arkadaşlarına yardım etmektedir. Kolunda gördüğünüz S. S. A. işareti, sıhhi otomobil kısmı mânasına gelmektedir. Bu şubenin vazifesi, cephe ya kınlarında yaralılara kan taşımaktır.

Kısa dalgalar ile tahta kurularına ilânı harb!

Kısa dalgalar ne işlere yarayıyor ki? Gün geçtikçe onların fayda daireleri artmaktadır.

Tib âleminin ettiği istifadelerden burada bahseyemeyeceğiz.

Kısa dalganın son istimal şekli cidden dahiyanedir. Bu da tahta kurularına karşı ilânıharbdir. Bunu icad eden Silbinski adında meşhur bir Leh mühendisidir. Hâlen Lodz şehrinde bulunan bu elektrik mühendisi bu icadının kat'i bir mahiyet arzylediğini beyan eylemektedir.

İddiaya göre, kısa dalgaların şuaları tahtaların, mobilyelerin, duvarların en ince deliklerine kadar nüfuz edebilmektedir.

Kısa dalgaların istimali aynı zamanda pek ucuza mal olmaktadır.

Lodz belediyesince yapılan tecrübeler müsbet bir şekilde neticelenmiştir.

karşı o kadar kuvvetle mücehhez olduğumuzu da isbat etmiş bulunacağız. Yapakamızız toplama, toplanma ve başarıma hamlesi, bu memleketin dünya karşısında göstereceği bir canlılık ve hazırlıklı nümayiş de teşkil edeceğine göre vazifesini eksik yapmaya razı olacak tek bir Türk bile tasavvur edemiyorum!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkrâ

Yeniden senebaşı gelmişti

Mübalâgacı Marsilyalılar, Kânunuevvelin son günü bir kahvede oturmuşlar konuşuyorlardı. İçlerinden biri:

— Bir senebaşında, biz o kadar içmiştik ki, dedi; içtikten sonra sızmış.. tam bir hafta sonra ayılabildik.

Bir başka Marsilyalı dudak büktü. — Bu bir şey mi, dedi, biz bir senebaşı içmiş ve sızmıştık, aylar ayılmaz tekrar içmeye başladık.

— Tekrar içmeye mi başladınız? — Evet, sene geçmiş, yeniden senebaşı gelmişti de!

Dünyanın en çok balık yiyen milleti Japonlardır

Dünyada en fazla balık yiyen millet Japon milletidir. Hesap edildiğine göre her Japon sene 100 kilo balık ve ancak bir kilo et yemektir.

Japonyada balıkla yapılan yemeklerin tenevvüü Avrupada yalnız bilinmez değil, fakat tasavvur bile edilemez.

Balık peynirler vardır, makarnanın üzerine bile balık tozu serpilmektedir. Balık tozu orada et, sebze yemeklerinde bile istimal edilmektedir. Japon milletinin kavî sıhhati balık sayesinde temin edilmektedir.

TAKVİM

BİRİNCİKÂNU 1

Rumi sene 1355	31	Arabi sene 1853
Birincikanun 18	Resmî sene 1939	Kasım 54

PAZAR

GÖNEŞ		Zik de		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
21	25	5	29	14	50

Öğ e		İndi		Akş n		Yata:	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	17	4	86	50	28	1	9
E.							
V.							

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

1939 ümidle başlamıştı. Bütün dünyada ızdırabla, bizde matemle bitti.

Niçin böyle oldu, bilir misiniz?

Dün gece, bir arkadaş sormuştu; sual ile karşılaşılardan hiç biri cevap veremedi. Toplantıda politika i e uğraşan birisi vardı. Çeko - Slovakya ile Danzigden bahsedecek oldu, onu da susturdular, o zaman suali sormuş olan arkadaş anlattı:

— Frenkler 13 rakamını ya çok uğursuz, yahud da çok uğurlu sayarlar. Şemamet getirmediği dakikada uğur getireceğine inanır'ar. Haklı mıdır, haksız mıdır, araştırmayacağım. Yalnız geçen sene Fransada 13 yolcu taşıyan bir otobüsün devrilerek 13 yolcunun öldüğünü, sonra 13 kişi

tarafından satın alınan 13 rakamlı biletin millî piyangoda 5 milyon franklık büyük ikramiyeyi kazandığını hatırlıyorum.

Frenklerin bu 13 rakamı üzerinde iki fikre ayrılmış olmalarına mukabil çift 2 dedik'leri 22 rakamı üzerinde ittifakları vardır. Bu rakamı hiç sevmeyiz. Neden sevmeyiz bilmiyorum, Hazreti İsanın 13 kişilik halkasından doğan kanaatin hatırımında olmasına mukabil bu 22 rakamının doğduğu korku nereden çıkmıştır, öğrenemedim, yalnız galiba doğru olacak. Zira şu 1939 adedini terkib eden rakamları ayrı ayrı toplayınız, çift 2 rakamının 22 rakamı halinde karşınıza çıktığını görürsünüz.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün KonamadıZelzelenin tahribatı
yüzde beşe indirilebilirFalih Rifkî Atay'ın şayanı
dikkat bir makalesi

Ankara 30 (Telefonia) — Falih Rifkî Atay Ulusun yarınki nüshasında «Gelecek felâketleri önlemek için» isimli bir makale neşretmektedir. Falih Rifkî Atay makalesinde:

«İki türlü önlemek için. Biri ölümden kurtulmuş olanları beslemek ve barındırmak, nüfus dağılmasına karşı tedbir almak, ikincisi yeni zelzelelerde can kaybını asgariye indirecek ve mütehasıslar tarafından tavsiye olunan tedbirleri şimdiden hazırlamak! Birincisi için hükümet ve halk mümkün olan her şeyi yapıyor.»

Demekte ve makalesine şöyle devam etmektedir:

«Felâket sahası Anadolunun her bakımından nüfus kesafetine bilhassa ihtiyaç gösteren yer bu bölgedir. Biz oralarda zelzeleden evvelki tenhalığı dahi gidermek çareleri arıyorduk. Muvakkat barındırma tedbirleri böyle alınmak icab ediyor ki bu vatandaşlar önümüzdeki yıl tekrar yurdlarına dönsünler, evvele kısmı amele ve yardımcı olarak inşaatta çahşınlar, bir kısmı çiftçi olarak ekşinler ve gelecek kışa kadar gene köy, kasaba ve şehirlerine yerleşsinler. Açıkta kalanları yerlerinden sığınaklara almak için her şeyi yapmak, bu mümkün olmadığı vakit yakın merkezlerde toplanmalarını meymdan vermeye lüzümdür. Felâketzedelerle temas eden vatandaşlarımızın vazifesi de onlara devletin iskân ve inşaat hususundaki kat'i azmini anlatarak kendilerini ümitsizlik içinde yeni topraklara yeni iş aramak temayüllerinden kurtarmak olmalıdır.»

İkinci tedbirleri hazırlamak vazifesi Türk mühendis ve mimarlarına, nafiamıza düşüyor. Anadoluyu dolaşan mütehasısları söylediklerine göre zelzelenin sebebinde vaktin azlığı can kaybının en büyük sebebi inşa tarzıdır. Yıkılmış ve yanmış binaların çoğunda duvarların yakta durduğu görülüyor. Anadolu yollarının üstü zayıf ağaç dalları üstünde kalan toprak tabakası örtülmüştür. Hakkında bir sarsıntıda bile bu toprak çöküyor ve altındakileri ezip boğuyor. Halbuki sık sık zelzele geçiren memleketlerde bu felâketi önleyen çarî tarzı bulunmuştur. Bu çarî köylülerimizin dahi öğretilikten sonra kolayca tatbik edebilecekleri bir tertiptir.

Mütehasısların ehemmiyet verdiği ikinci nokta bazı kasaba ve köyleri daha sağlam temelli yerlere kaydırmaktır. Bir takım köylerin taşlık ve bayır üstündeki evleri sağlam kalmış, sel akını üstündeki evlere ise tamamen yıkılmıştır. Mütehasısların tecrübelerine müstenid bu tedbirleri tatbik edilecek olursa zelzele felâket ve tahribatının yüzde ona, hattâ yüzde beşe indirileceği kanaatinde bulunuyor. Bir facianın yüzde doksanını önleyecek tedbirler zelzele ihtimallerine maruz bütün bölgelerde tatbiki kanunlaştırılan mükellefiyetler haline getirilmek lüzümü vardır.»

Falih Rifkî Atay makalesini, nafiamızın gerek inşaat yapılacak bölge için, gerek mütehasıslar raporunda işaret olunan sahalara için bu tedbirleri süratle teşkil etmesini rica ile tamamlamakta ve «Felâketin bilhassa can kaybının büyük bir kısmı an'anevi inşaat kusurlarına aid olması bize cidden ağır geliyor ve istikbal için pek ehemmiyetli bir meseledir» şeklinde bulunduğumuzu hatırlatıyor demektir.

İzmit ovasını
Seller bastı

İzmit 31 (Hususî) — Gece şiddetli yağın yağmurlar İzmit ovasını kaplamıştır. Seller tren yolunu istila etmiştir. Bu sebeble 4 saat teahhürle demiryolu kesilmiştir.

TEL GRAF HABERLERİ

Finler üç noktada Leningrad-Murmansk demiryolunu kestiler

Londra 30 (Hususî) — Fin kuvvetlerinin halen üç noktada Leningrad - Murmansk demiryolunu kesmiş oldukları tahakkuk etmiştir.

Murmansk'daki Sovyet kuvvetlerinin yarı mahsur bir vaziyette buldukları, işe tedarikinde müşkülât çektikleri bildirilmektedir.

Bitaraf müşahidelere göre harbin başlangıcındanberi Sovyetlerin zayıflığı şöyle tesbit edilmiştir: 100 bin kişi ölü ve yaralı, 300 tank ve 200 tayyare.

Sovyet zayıflığı bire karşı 40 nisbetindedir.

Fin tebliği

Helsinki 30 (A.A.) — Yüksek kurama heyetinin bildirdiğine göre Ruslar Hatjalahtenjaervi ve Summa civarından Kareli berzahında bulunan Finlandiya hatlarına yeniden taarruz etmişlerse de geri püskürtülmüşlerdir. Rus tanklarından beşi tahrib ve yirmisi zaptedilmiştir. Rusların Keljaya yaptıkları yeni bir taarruz da geri püskürtülmüştür.

Kelja muharebesinde Rusların zayıflığı 600 kişidir. Finler bu muntakada bir miktar harb malzemesi ihtinam etmişlerdir.

Ruslar, aynı zamanda Ladoga'nın şimali şarkisinde Ruokojaervi istikametine de taarruza geçmişlerse de Finlerin müdafaası karşısında durmak mecburiyetinde kalmışlardır. 27 İkkânda Syskijaervi muntakasında cereyan eden muharebede 2 Rus taburu bozruna uğramıştır. Düşman sahada 300 ölü bırakmıştır. Finler 10 hafif top ve bir miktar makineli tüfek ve tüfek ele geçirmişlerdir.

Kuhmo muntakasında Finler bir tank bir tank topu ihtinam ve bir işe kolunu imha etmişlerdir.

Sovyet tebliği

Moskova 30 (A.A.) — Leningrad askerî muntakasının tebliği: 29 Kânunuevvelde mühim bir hâdise olmamıştır.

Sovyet - Bulgar müzakereleri

Berne 30 (A.A.) — Moskovadan alınan haberler gösteriyor ki, Sovyetler Birliği ile Bulgar heyeti arasında yapılmakta olan müzakereler yalnız iktisadî meselelere münhasır değildir.

Rusyanın askeri metalibâtı da hazırlanmakta olduğu söyleniyor.

Karadenizde fırtına

İnebolu 30 (A.A.) — Denizde devam eden fırtınadan İstanbuldan gelen Ak-su ile Sinobdan gelen Güneysu vapurları iskelelerimizde yanaşmak imkânı bulamadıklarından yolcu ve postaları hamilen yollarına devam etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Fırtına ve rüzgâr şiddetle hüküm sürmektedir. Ufak tondaki bilü-

Birçok noktalarda Sovyet tayyareleri muvaffakiyetle bombardıman yapmışlardır.

Sovyetlerin ric'ati

Helsinki 30 (A.A.) — Reuter bildiriyor:

Haber alındığına göre, Sovyet kıtaatı Finlandiya'nın aksayı şarkında, Hohenjavi'den karmakarışık bir halde çekilmektedir. Bu hezimetin sebebi fevkalâde soğuklar ve yiyecek noksanıdır.

Sovyet kıtaatı arasında isyan çıkmış

Londra 30 (A.A.) — Riga'dan gelen tel-graflardan öğrenildiğine göre, Murmansk'ta bulunan Rus kıt'aları Leningrad, Murmansk şimendifer hattında nakliyatın sekete uğraması üzerine yiyecek bulamadıkları için isyan etmişlerdir. Bu hal, şimendifer hattının bir kısmını behava etmek için birkaç gün evvel Rus hatlarından geçen Finlerin bu maksadlarına eriştiklerini göstermektedir.

Kafkasvâdın kıtaat gönderildi

Stokholm'dan öğrenildiğine göre, Kafkasya ve Siberyadan takviye kıt'aları gönderilmiştir. Bu kuvvetlerin 150.000 kişiden ibaret olduğu söylenmektedir. Kanadadan gelen ilk Fin gönüllü kafilest Helsinkiye vasil olmuştur.

İsveç'te Finlandiya için 5 milyon 800 bin kuruon toplandı

Stokholm 30 (A.A.) — İsveç'te Finlandiyalıları için toplanan iane 5 milyon 800 bin kuruon bulmuştur. Bunun 800 bin kuruonu bir günde toplanmıştır.

Rus ordusunda Alman teknisyenleri

Helsinki 30 (A.A.) — Son üç gün zarfında Sovyet kıt'aları Mannerheim hattına üstüste taarruzlar yapmışlardır.

Eskisine nazaran daha iyi tanzim edilen şiddetli bir topçu hazırlık ateşine rağmen Sovyetlerin bütün hücumları çok kuvvetli mäsudemeler neticesinde püskürtülmüştür. Mannerheim hattı tecavüzden masun kalmıştır. Rus tabiyesinin düzelmiş olması Sovyet erkânihârbiyesi arasında Alman teknisyenlerinin vücudüne ihtimal verilmekte-dir.

Tütün piyasasının yeni vaziyeti

Ankara 30 — Ticaret Vekâletinin salâhiyyettar bir memuru tütün piyasasının vaziyeti hakkında beyanatta bulunarak demiştir ki:

Tütün piyasası iyi şartlar içinde açılmış, külliyyetli miktarlarda ve değer fiatlarla tütün satışları yapılmıştır. Bununla beraber, son zamanlarda satışların yavaşladığını gören Vekâlet yerli ürünler şirketine bir anlaşma yaparak piyasadan beş milyon kilo tütün almayı karar vermiştir. Münhasıran mahsulün değer kıymetini bulması için yapılacak olan bu mübayaatta ihrakiyeler dahil değildir.

mum motör ve kayıklar karaya çekilerek muhafaza altına alınmışlardır.

İngilizler 8.500 tonluk bir Alman vapuru yakaladılar

Rio-de-Janeiro 30 (A.A.) — Kahve ve maden yüklü olarak Rio-de-Janeirodan hareket etmiş olan 8500 tonluk Alman bandıralı Bahia Blanca vapuru bir İngiliz harb gemisi tarafından zaptedilmiştir.

Bir İngiliz gemisi battı

Londra 30 (A.A.) — 238 tonluk ve Reserche isimindeki İngiliz mayn tarak gemisi Şimal denizinde bir mayne çarparak batmış, fakat mürettebatı kurtarılmıştır.

İtalyada iki tren çarpıştı, 20 ölü, 100 yaralı var

Napoli 30 (A.A.) — Tarre Annunziata garında, ekserisi asker olmak üzere, yolcu dolu bir tren, Sicilyadan gelen bir sürat katarı ile çarpışmıştır.

Her iki tren hemen tamamiye harabolmuştur. Şimdiye kadar tesbit edilen ölü miktarı 20, yaralıları 100 kadardır.

Türk - Alman ticaret muahedesi

Amsterdam 30 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Almanya yeni bir ticaret muahedesi'nin akdini Türkiye'ye teklif etmiştir.

Kölnische Zeitung, Türkiye'nin bu teklife ancak Pariste bulunan Türk heyetinin avdetinden sonra cevap vermek istediğini büyük bir infial ile yazmaktadır.

Alman ajansının asılsız bir haberi

Roma 30 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Cenova vapur kumpanyasının Kapomele vapuru Cenovaya gitmek üzere 13 Teşrinisânide İstanbuldan hareket etmişti. Hamule, si buğday, kereste ve balya halinde muhtelif emtia olan mürekkebin bulunuyordu. 14 Teşrinisânide Çanakkaleden çıkacağı sırada vapur, bir İngiliz kruvazörü tarafından muayeneye tâbi tutuldu. Bu sırada gemi Türk sularında Kapıdağınin takriben bir mill açı, şında bulunuyordu.

Bir İngiliz kumandanı cebir istimali tehditle gemiyi araştırdıktan sonra, zaptetmiş ve Lavalette götürerek orada 9 gün müddetle mevkuf bulundurmıştır. Gemi, 13 Kânunuevvelde avdet ederken, keza Türk sularında İngiliz harb gemileri tarafından ikinci defa olarak muayene edilmiştir.

İstanbuldan alınan diğer bir habere göre, Macaristana gönderilmek üzere kuru incir ve üzüm yüklü olarak İzmirden gelen Fliza isimli Macar vapuru keza, bir İngiliz harb gemisi tarafından araştırılarak Maltaya sevk edilmiştir.

Demek oluyor ki, bu İngiliz harb gemileri Türk sularında açık denizde bulunur gibi hareket etmektedirler.

Ankaradaki ihracat ticareti mahfellerinin hükümet nezdinde İngilizlerin müdahalesine karşı teşebbüste buldukları, fakat Türk hükümetinin Türk kara sularının himayesini temine matuf tedbirleri almağa mütemayil bulunmadığı haber verilmektedir.

Anadolu Ajansının notu:

Salâhiyyettar makamattan aldığımız malûmata göre, Türk sularında gemi muayeneleri yapıldığına dair hiçbir şikâyet vâki olmamıştır.

Hitler yılbaşı Münasebetiyle bir Mesaj neşretti

Berlin 30 (Hususî) — Yılbaşı müna-sebetiyle Hitler orduya hitaben bir mesaj neşretmiştir.

Hitler bu mesajla, Avrupayı İngiliz tahakkümünden kurtaracağını söylemektedir.

Aynı mealde bir mesaj da Göring neşretmiştir. Göring, bütün Alman milletinin Hitleri takip etmeğe hazır bulunduğunu ayrıca tasrih etmiştir.

Mısırın silâhlanma masrafı

Kahire 30 (A.A.) — Gelecek sene için Mısırın silâhlanma masraflarının nazırlar meclisince 10 milyon lira olarak tahmin edildiğini Ahram gazetesi yazmaktadır.

Felâketzedelere meb'usların yardımları

Ankara 30 (A.A.) — Cümhuriyet Halk Partisi Meclis grupu ile Parti müstakil grupu umumî heyetleri dün «29/12/939»

saat 14 de reis vekili Hilmi Uranın ri-yasetinde toplandı:

Toplantı mevzuu, yurdumuzun bazı muntakalarında hakiki bir âfet halini alan zelzeleden zarar gören vatandaşlarımıza yapılan ve yapılacak olan yardım tedbirlerini hükümetten dinlemekti.

Riyasetçe müzakereye başlanmazdan evvel bu felâkete kurban gitmek suretile içimizden ayrılmış olan vatandaşların tazivi için heyet bir dakika ayakta sükûta davet edilmiş ve müzakereye iptidar edildikten evvelce Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, teşekkül eden millî yardım komitelerinin ne şekilde çalışmayı plânlamış olduğundan grup heyetini haberdar ettiği gibi Başvekil doktor Saydam da bu felâketin haber alınmasını müteakib hükümetçe derhal itihaz edilmiş olan ve bundan böyle itihaz edilmiş tedbirleri etrafı ile izah etmiş ve Başvekilin beyanatı grup umumî heyetince ittifakla ve teşekkülle kabul olunmuştur.

Grup; aynı celsede her meb'usun felâketzedeler için asgarî hemen yüzer lira yardım taahhüdünü de kabul etmiş ve ruznamede başka madde olmadığından riyasetçe celseye nihayet verilmiştir.

Son Posta

Bir yardım listesi açtı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

	Lira	Kr.
Bir muharrir	2	
Ferdi Öner	1	
Gavsi Ozansoy	2	
Izzet Aykol	2	
Ömer Besim	2	
Osman Tuğrul	1	
Mustafa Yücel	2	
Tevfik Necati	2	
Hayri Başkut	2	
İlhami Yengin	2	
Mazhar Gümez	5	
Kadri Osman	5	
Yusuf	3	
Şevket	3	
Sabri	1	
Niyazi Şirinerzene	2	
İsmail Özdağ	1	
Aram Emek	5	
Ekin Coşkur	1	
Ümid Coşkur	1	
Nefi Konuk (müvezzi)	2	
Yekün	871	50

Zelzele felâketzedeleri için yardımda bulunmak istiyecek yurd-daşlara bir kolaylık olmak üzere gazetemiz tarafından da bir yardım ve teberrü listesi açılmıştır. Yurd-daşlarımızın idaremeye yollıyacakları veya getirecekleri paralar, Büyük Millet Meclisi tarafından teşkil olunan Millî Yardım Komitesi emrine tahsis edilmek üzere Kızılay Cemiyetine yatırılacaktır. Evvelki yekün ile beraber dünkü teberrüatı yukarıda görüyorsunuz.

Sabaktan Sabaha

Hele kışı geçirsinler

Türk cemiyeti rüşdünü isbat etti. Hâdises önünde vazifesinin ne olduğunu hiç telkin ve nümayişe muhtaç olmadan kavradı. Kayseri halkının facia kurbanlarından bir nüfusa kapılarını açmış olmaları bunun isbatıdır. Bütün vatandaşların Kızılaya para yağdırmaları da mesafelerin başka şekilde yardım yapılmasına fırsat vermişlerdir. Gerçi sifirin altında otuz derece yalaz bir soğukta ve harabeler içinde aç çıplak kıvrıran insana avuç do'usu para vermenin mânası yoktur. Fakat Kızılayın şefkatli elinde en müsaid yardım vasıtası haline gelecek olan bu paralar ölümler pençesinden felâket kurbanlarına elbet te merhem olacaktır.

Facianın genişliği nisbetinde milletimizin felâket karşısında gösterdiği hassasiyet büyüktür. Bu hassasiyet Cümhuriyetimizin isabetle tahmin ettiği gibi harabeleri mamureye çevirecek kadar derin ve sürekli olacaktır. Kaybettığımız canlar için teessür duymamak kabil değildir. Lâkin bu teessür de ancak ölümden kurtulanları yaşatmak için bize hız veren bir teessür olmalıdır.

Zelzele sahasının bu mevsimde çadıra barınmaz bir buz sahrası olduğu malûmdur. Şu halde sağ kalanları bu muntakadan çekmek hususunda hükümetin aldığı tedbir bu saha haricindeki vatandaşların da tıpkı Kayserililer gibi kapılarını açarak yardım etmeleri en kestirme bir yardım şekli olacaktır. Eğer Samsun iskelesinden yapılacak sevkîyat ile felâket kurbanlarından bir kısmı şehrimize getirilirse muhakkak ki İstanbul onları bütün şefkatli ile sinesine alacaktır.

Şu korkunç kış mevsimini vatandaşlarımızın müşfik muhitlerinde ve hükümetin candan himayesine geçirecek felâketzedeler yazın geniş mihyastaki plâna başarlacak yeni yuvalarına yerleşebilirler. Çünkü bu, hükümetin olduğu kadar bütün milletinin, hepimizin dimağında ve kalbinde yer tutan bir millî vâdava olmuştur.

Puhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

• "1940", a bakarken..

Yazan: Selim Rağıp Emec

Bugün 1939 yılının son günündeyiz. Arkamızda bıraktığımız üç yüz altmış günlük ömrün seyrine karşı ric'i bir bakış'a baktığımız zaman, orada gördüğümüz şey, mütemadi bir tereddüd, ümit, gene tereddüd, gene ümit... İçinde geçmiş bir hayat ve nihayet... Bütün bir âlemi sarsan tarrakalı bir infildir.

Filvaki geçen Büyük Harbin sonundanberi biçare insanlık hep bir ümit zeresi peşinden koştu ve çarpırdı.

Öyle bir ümit ki, ona umulmadık bir mucize getirecekti. Ve böyle bir fevkalâdeliği uma uma, kendisinin hâdiselerin ağırlığına kemendilven ka'ın hayat zincirinin peşine taktı ve onun arkasından sürüklendi, durdu. Bu sürükleniş, şimdi, öyle bir intihaya vardı ki, ne bugün için cehrelerde ufak bir neşe sulesile solgun bir aydınlık, ne de kalplerde hafif bir ümit depresmesi var.

Bu meşum yıl, tıpkı 1914 gibi, insanlık tarihinin mühim bir dönemecine gelip dayanmıştır. Bütün gözler, şimdi bu dönemec kivrımının ötesindeki istikbal hayaline takılmak hirsile dikilmiş duşuruyor. Milyonlarca insan hayatına malolabileken bir kasırganın arifesinde, işte beklenen budur. Baskalarının ölümü pahasına bir refah, milyonlarca hayat pahasına parlak bir istikbal ümidi.

Geçen sene, gene bugün, bu sûtunda, geçmişle geleceği mukayese ettimim. Hatta okuyucularına kalb kuvveti verecek gelen yılın geçenden farklı olma-yacağını edile ianesile kaydedip hafif tertib kehanete saptımım. Bu hatanın günahından istifgar şimdi bir vebibe olmuştur. 1939, beserin sükün ve huzuruna kün dak sokmakla kalmadı. Türkün 'harimi ismeti' ne de el atarak koca bir vatan parçasını toprakla beraber etti. Mücerredata hiddetlenilmez, bunu bilirim. Fakat can alınacak noktadan yaralanan insan mantık tanımıyor. Gider avak Türk vatanına tarihin hiç bir devrinde uğramadığı suikastı yapan bu yıldan dava-cıyım. Allah, hiç bir zaman taksiratını affetmesin.

Selim Rağıp Emec

Torpillenen İngiliz saffi harb gemisinde ciddi hasar yok

Londra 30 (A.A.) — Resmî bir tebliğde bildirildiğine göre Perşembe günü öğleden sonra bir tahtelbahir tarafından atılmış olan bir torpille yaralanan «Queen Elisabeth» sınıfından bir zirhlî şimdi kendi vesaitile mensub olduğu limana gelmiştir.

Zirhlî ciddi hasara uğramamıştır. Yeneden bir kişinin daha kaybolduğu ve bir kişinin de ağır surette yaralı bulunduğu tesbit edilmiştir. Bu suretle kaybolanların adedi 4 dü bulunduğu zannedilmekte-dir.

Dublin mühimmat ambarlarının çalı an c' phane

Dublin 30 (A.A.) — Şimdi elde edilen malûmata göre, geçen hafta Dublin mühimmat ambarından çalınan cephanenin miktarı 28 ton olup 700 sandık içinde tam bir milyon iki yüz elli bin mermiden ibaret bulunmaktadı. Şimdiye kadar bu nun seksen yedi sandığı ele geçirilmiştir. Çalınan mühimmatı taşımak için kullanan kamyon adedi asgarî 13 tahmin ediliyor.

Millî Şefin Malatyadaki tetkikleri

Millî Şef son seyahatleri esnasında Malatya bez fabrikasında tetkikatta bulunmuşlardır. Yukarıdaki resim Millî Şefi fabrika hakkında izahat alırken göstermektedir.

Şehir Haberleri

Perakende satışlarda ihtikâr yapıyor

Toptan ve perakende eşya fiyatları arasında büyük farklar olduğu tesbit edildi

Ticaret Vekâleti teşkilâtı kontrolörleri şehrimizde pazarlıksız satış kanununun tatbikatı etrafında teftişlere başlamışlardır. Bu teftişler neticesinde birçok yerlerde satılan eşya üzerinde etiket bulunduğu halde satışların pazarlıkla yapıldığı tesbit edilmiştir.

Gene bu arada toptan eşya fiyatları perakende fiyatları arasında büyük farklar bulunduğu görülmüş ve bunun bazı maddelerin toptan fiyatlarında yapılan tenzilatı müstehlike aksettirmeyecek mahiyetinde olduğu anlaşılmıştır.

Şimdiye kadar ihtikâr mahiyetindeki hareketler toptan eşya ve malzeme satan müesseselerde tesbit edilmekte iken, bu vaziyet karşısında perakendecilerin de sıkı bir kontrole tâbi tutulmasına ve toptan fiyatlarla satış fiyatları arasındaki fark ihtikâr mahiyetinde görüldüğü takdirde

bu gibiler hakkında da takibata geçilmesine karar verilmiştir.

Bu teftikat sırasında toptan ve perakende fiyatları arasındaki farkta büyük toptancılarla perakendeciler arasındaki mutavassıtların mühim nisbette âmil oldukları görülmüştür.

Bunun önüne geçmek için manifatura eşyasında olduğu gibi diğer eşya, malzeme ve gıda maddelerinde de büyük toptancıların küçük esnafa da mal vermemeleri esasın alâkadarlara teklif edilmesinin müessir olacağı anlaşılmıştır.

Perakende eşya fiyatlarında yapılan teftiklere ve pazarlıksız satış kanununun tatbik şekli etrafındaki teftişlere önümüzdeki hafta zarfında da devam edilerek, perakende satışlardaki ihtikâr önüne geçecek esah tedbirler alınacaktır.

Kasımpaşada uç evi su bastı

Şehrimizde birkaç gündenberi devamlı bir surette yağın yağmurların tesiriyle bazı çökme hâdiseleri kaydedilmişse de nüfusca ziyat olmamıştır.

Dün de Kasımpaşada Ufakköprü sokaklarında 52, 54 ve 56 numaralı evlerin zemin katlarını sel basmış ise de, keyfiyetten derhal haberdar edilen itfaiyenin yardımıyla sular boşaltılmıştır.

O civar evleri bu kabil su hücumundan korumak için lâzım gelen tedbirler alınmıştır. Bu meyanda çöküntüye meyvalı harab evler sakinleri tarafından tahliye edilmiş bulunmaktadır.

Kültür İşleri:

Mekteb ve dairelerin yılbaşı tatilleri

Yılbaşı münasibetile yarın bütün resmî daireler ve Üniversite, bir gün tatil yapacaklardır. Orta ve meslekî tedrisat okullarında birinci not devresinin bitmiş olması dolayısıyla, talebinin noksanlarını tamamlamasına ve kısa bir müddet dinlenmesine fırsat verilmek üzere Yılbaşı ile birlikte bir hafta müddetle tatil yapılması muvafık görüldüğünden lise ve orta okullarla meslekî okullar yarın sabahın 8 ikincikânun Pazartesi sabahına kadar kapalı kalacaklardır.

İlk okullarda da talimatname mucibince üç gün tatil yapılacaktır.

Bir amele iskeleden düşüp yaralandı

Fatih Şekerci hanında oturan ve defterdarlık binasına aid siva tamerinde çalışan amele Ahmed, dün üzerinde çalıştığı iskelede yıkılmasına yere düşmüş, ve vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Ahmed tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 30/12/939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra 1 Sterlin	5.24	5.21
New-York 100 Dolar	130.3610	130.3610
Paris 100 Fran	2.9775	2.96
Milano 100 Lire	6.74	6.70
Cenevre 100 İsviç. Fr.	29.255	29.24
Amsterdam 100 Florin	69.3962	69.3962
Berlin 100 Rayışm.	50.7611	50.7611
Brüksel 100 Belga	21.8325	21.7075
Atina 100 Drahm	0.97	0.965
Sofya 100 Leva	1.60	1.5925
Prağ 100 Çek Kr.	—	—
Madrid 100 Peçeta	13.61	13.5325
Varşova 100 Zloti	—	—
Budapeşte 100 Pengö	23.625	23.49
Bükres 100 Ley	0.97	0.965
Belgrad 100 Dinar	3.175	3.1575
Yokohama 100 Yen	31.225	31.045
Stokholm 100 İsveç Kr.	31.0975	30.92
Moskova 100 Ruble	—	—

Esham ve tahvilât

Ergani	19.70	19.70
Sivas-Erzurum I	20.36	20.36
Omniom şark smal şirketi	0.85	0.85
Ermis konserve şirketi	0.40	0.40

iki eroin kaçakçısı yakalandı

Gümrük muhafaza teşkilâtı memurları dün bir müddettenberi takip ve tarassud altında bulundukları Leon adında bir şahsın Pangaltıdaki evinde aynı bir araştırma yapmışlardır.

Bu arama neticesinde evde eroin imaline mahsus birçok âlet ve edevat bulunarak müsadere edilmiştir.

Bu taharriyatı müteakib yapılan tahkikat sonunda Leonun bu kaçakçılık işlerinde bir de arkadaşı olduğu tesbit edilerek yakalanmıştır.

Leon ve suç ortağı bu evde yaptıkları eroinleri memleket haricine sevk ettiklerini itiraf etmişlerdir. Kaçakçılar asilîye 5 inci ceza mahkemesine teslim edilmişlerdir.

Ticaret İşleri:

Dış piyasalardan külliye mal isteniliyor

Dış piyasalardan memleketimiz mahsullerine rağbet günden güne artmakta, her taraftan gıda ve iptidai maddeler için teklifler alınmaktadır. Avrupa harbi başladığı gündenberi dünya piyasalarında her cins malın fiyatı yükselmiş olduğu için evvelce mevcut ihraç müşkülleri hemen ortadan kalkmış gibidir.

Fransa ve İtalyanda zahireler üzerine mühim talepler devam etmektedir. Bir hafta zarfında Fransaya yapılan fasulye ihracatına ilâveten dün de 120 bin kiloluk bir parti için muamele yapılmıştır. Bundan başka Fransaya dün 29 ton tiftik ile kitle ve keten gönderilmiştir.

İtalya için de 40 bin kilo keçi derisi ve 17,130 çift balık satılmıştır.

Bundan başka Holânda ve Amerikaya gülyağı, İngiltereye sansar derisi, İsviçreye barsak ve ketentobumu küspesi, Romanya'ya susam, Macaristana balmumu ve fıstık, Çekyaya iç fındık, barsak, Yunanistana uskumru, Bulgaristana sazan ve levrek, Mısır'a tütün, lâkerda, pastırma, Filistine sigara, elma ve kestane gönderilmiştir.

Vapur seferlerinin intizama girmemiş olması ve limanımıza gelen ecnebi vapurların çok olmayışı ihraç işleri üzerine müessir olmaktadır.

Bir amele elini makineye kaptırdı

Balatta Kâtibmüsihiddin mahallesinde oturan ve Fenerde Mürselpaşa caddesinde 82 numaralı Mustafa Nurinin çeltik fabrikasında çalışan Ahmed, dün sağ elini makineye kaptırarak iki parmağı kesilmiştir.

Yaralı tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Yarıdan itibaren adli tebligat posta ile yapılacak

Adli tebligat yarıdan itibaren posta idaresine geçmiş bulunacağından, dünden itibaren adliye tebligat daireleri ilga edilmiştir.

Bu yüzden İstanbul adliyesinin yeni sene kadrosunda 154 mübaşirden, 78 i ağıkta bırakılmıştır. Ancak, ağıkta kalanların teessüre kapılmalarına mahal yoktur. Zira, bunlar başka yerlerde istihdam edileceklerdir.

Bu hususta müddeiumumî Hikmet Onat dün bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

« Bu 78 mübaşir sadece adliye kadrosunun dışında kalmışlardır. Fakat, tek bir kişi ağıkta bırakılmıyacaktır. Bir kısmı, posta idaresine devredilecek, bir kısmı da civar vilâyet adliyelerindeki açık yerlere yerleştirileceklerdir.»

Fırtına hafifledi

Birkaç gündenberi Karadeniz, Marmara ve Ege denizinde devam etmekte olan şiddetli karayel fırtınası hafiflemiştir.

Fırtına yüzünden muhtelif limanlara sığınmış olan vapurlar dün yollarına devam etmek üzere hareket etmişlerdir.

Karadeniz hattında seferde bulunan Güneysu vapuru dün Denizyollarına gönderdiği bir te'grafta, sığınmış limandan hareket ettiğini bildirmiştir.

Güneysu vapuru bu sabah limanımıza gelmiş bulunacaktır.

Ayvalık postasını yapamayan Saadet vapuru da bugün limanımıza gelecektir.

Bir otomobil telgraf direğine çarptı

Üsküdar'da Valideiatik mahallesinde oturan şoför Neş'et, kullandığı 1726 sayılı otomobili ile Kısıklı caddesinden geçerken yanlış bir manevra neticesinde telgraf direğine çarpmıştır.

Bu müsademede otomobil ehemmiyetli surette hasara uğradığı gibi direk de yıkılmıştır. Kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

TEŞEKKÜR

Eşim İstanbul komutanı Korgeneral Halis Biyıkta'ın ölümünden dolayı keşerlerimizle karışarak taziyede bulunan sayın dostlarımıza ve cenaze töreninde bulunan general, komutan, sübay ve asker arkadaşlarına memur ve kurulların mümessillerine ve bütün cenazede bulunanlara ailemiz namına teşekkürlerimizin bildirilmesini gazetenizden rica ederiz.

Merhum Halis Biyıkta'ın eşi Saima Biyıkta

Yeni reşivat

Çerçeve — Genç neslin mümtaz şair ve edibi Necib Fazıl Kısakürek'in, (Çerçeve) ismi altında 15 formalık büyük bir eseri çıkmıştır. (Çerçeve), şairin son zamanlarda yazdığı her mevzudan fıkralarını birleştirilmiştir. İlk defa (Son Posta) da başlıyan ve san'at ve fikir bakımından dikkate değer şayan yazıları ihtiva eden (Çerçeve) yi okuyularımıza bilhassa tavsiye ederiz. Eser, (Semih Lütfi) kitabhanesinde bütün kitapçılarda satılmaktadır.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında

Gündüz saat 15,30 da

akşam saat 20,30 da

Yelpaze

İstiklal caddesi komedi kısmında

Gündüz saat 15,30 da

akşam saat 20,30 da

İkizler

Halk Opereti - Bu akşam saat 9 da

Gündüz 16 da

Beyoğlu Çiçeği

Bir kadının ölümüne sebebiyet veren şoför tevkif edildi

Belediye mühendisleri tarafından yapılan keşif neticesinde otomobilin işliyemeyecek derecede eski olduğu anlaşıldı

Birkaç gün evvel Belediye civarında vukubulan feci bir otomobil kazası etrafındaki tahkikat adliyeye intikal etmiştir.

Şoför Nuri idare etmekte olduğu taksi otomobili Belediye önünden geçerken, Fatma isiminde bir kadına çarpmış ve muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Sihhi imdad otomobiliyle derhal hastaneye nakledilen kadın alınan tedbirlere rağmen kurtulamyarak, ölmüştür.

Kazanın mes'ulü şoför Nuri, zabıtaca yakalanarak, hakkındaki tahkikat evrakı ile birlikte müddeiumumiliğe teslim edilmiştir. Diğer taraftan belediye mühendisleri tarafından yapılan keşifte, otomobilin işliyemeyecek derecede eski olduğu tesbit edilmiştir.

Suçlu, müddeiumumilikte alınan ifadesinde, hâdisede bir mes'uliyeti olmadığını söylemiş ve:

« Vak'a yerinde o sırada bir tramvay vardı. Kadın tramvayın yanından ani olarak önüme çıktı ve kaza bu suretle vukua geldi. Benim, kabahatim yoktu, demmiştir.

Müddeiumumilik, Nuriyi 4 üncü sorgu hâkiminin huzuruna çıkarmıştır. Hâkim isticvab ettikten sonra şoförün tevkifine karar vermiştir.

Bir adam bıçakla arkadaşını yaraladı

Dün sabah, Küçükpazarda iki arkadaş arasında çıkan bir kavga, kanlı bir mahiyet almıştır.

Küçükpazarlı Arab Tahirle arkadaş Mehmed Ali, eski bir meseleden münafaka tutuşmuşlar, bu sırada Tahir bıçakını çekerek, Mehmed Alinin karnına saplamıştır. Kanlar içerisinde yere yığılan Mehmed Ali, can kurtaranla ifadeye fayri muktedir bir halde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Yaraları ağır ve tehlikelidir.

Suçlu Tahir hakkında zabıta ve adliye tahkikata başlanmıştır.

Radjo Programı

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kes. 20 Kw.

PAZAR 31/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı.
12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Büyük Fasil heyetli (Karışık program). Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İğil, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler, Zühtü Bardakoğlu. Okuyanlar: Meharet Sağnak, Safiye Tokay, Tahsin Karakuş, Celâl Tokses, Melek Tokgöz. Müzeyyen Senar, Radife Erten. 13.30 - 14.30: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 - Adolf Eckstein: Mayıs Ayında (Muhtelif parçalardan potpuri.) 2 - Ziehrer: Gece (Vals.) 3 - Giulio de Michel: Memleket hasretli. 4 - Rlo Gebhardt: Romans (Vlyolonsel ve orkestra için.) 5 - Leopold: Çıgan fantezisi. 6 - Reinald Becker: İkbahar (Melodi.) 7 - Paul Lincke: Olimpiyadlarda (Marş.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik: Radjo caz orkestrası. 19: Çocuk saati. 19.30: Türk müziği. Çalanlar: Fahre Fersan, Reşad Erer, Refik Fersan, Şerif İğil. 1 - Okuyan: Neemi Rıza Ahşkan. 1 - Tanburî Cemil: Muhayyer peşrevi. 2 - Arif Bey - Muhayyer şarkı: (Humarı yok bozulmaz meclisi.) 3 - Lemi - Uşşak şarkı: (Ümidim ölüdür artık.) 4 - Şevki Bey - Hüseyin şarkı: (Hieran oku sinem deler.) 5 - Rahmi Bey - Hüseyin şarkı: (Klimin mecburu hüsnü anısın.) 2 - Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Mustafa Nafiz - Hüzzam şarkı: (Gönüm nice senden uzak günleri sayısın.) 2 - Bimen Şen - Hilcazkar şarkı: (Kırsa bin tel naz ile.) 3 - - Kürdillhicazkar şarkı: (Ehli aşkın dilinden.) 4 - Civan - Kürdillhicazkar şarkı: (El erdirmek vısalı yare.) 5 - Saz semâsi. 20.15: Türk müziği: Halk türkülleri. Halk san'atları İnebolulu Sarı Recep tarafından. 20.30: Konuşma (Cumhuriyet müddetimiz müziği tarafından.) 20.45: Türk müziği: Karlı şarkı program. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İğil, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler, Zühtü Bardakoğlu. Okuyanlar: Tahsin Karakuş, Celâl Tokses, Meharet Sağnak, Safiye Tokay, Müzeyyen Senar, Melek Tokgöz. 21.30: Müzik: Ertuğrul Sosyal tarafından. Akordeon Solo'su. 21.45: Müzik: Cazband (PL) 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri. 22.15: Ajans spor servisi. 22.25: Müzik: Cazband (PL) 23.25 - 23.30: Yarmık program, ve kapanış.

En Güzel Senebaşı Hediyesi
Günlerdenberi bütün İstanbulu bir neş'e fırtınasına sarsan...
Paramunt Şirketinin milyonlarile meydana getirilen...

Günün... Haftanın... Ve senenin en güzel filmi

GECE YARISI KONTESİ

CLAUDETTE COLBERT - DON AMECHE
JOHN BARRYMOR - MARY ASTOR ve
FRANSIS LEDERER'in en mükemmel eserleri

Bugün LÂLE Sinemasında

İlâveten: Renkli MİKİ METRO JURNAL
Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli matinecler.

BUGÜN SAKARYA SINEMASINDA

Sinemanın seihar yıldızı, Polonyanın dehakâr artisti

POLA NEGRİ'nin

IVAN PETROVITCH ile beraber çevirdikleri

KARAR GECESİ

Şahane güzellikler filmi başlıyor.

POLA NEGRİ'nin en son şaheseri ve 1940 senesinin ilk süper filmidir.

İlâveten: FOKS JURNAL son harb ve dünya haberleri.

Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli matinecler

BUGÜN
MELEK
Sinemasında

TATLI
HAYAL

Baş
Norma Shearer
ve
Clark Gable
Rollerde

Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli halk matinecleri

İngiltere, denizlere hâkim olmağa niçin mecburdur?

Britanya imparatorluğunun 1914 ve 1939 harbleri karşısındaki vaziyeti

Yazan: Hasan Âli Ediz

General Fuller « İmparatorluğun vahdeti ve müdafaa » adlı kitabında şunları yazıyordu: «1914-1918» Dünya Harbi arifesinde, büyük Britanya müdafaası bakımından şu dört nokta karşısında bulunuyorduk:

- 1) Denizlerde hâkimiyet.
- 2) Hindistanın herhangi bir taarruzdan masuniyeti.
- 3) Kuvvetler arasındaki müvazenenin temini.
- 4) İmparatorluğun silâhlı kuvvetleri arasında bir ahenk tesisi...

Fuller, kitabında sözlerine şöyle devam ediyordu:

« Bu saydığım noktalar bugün de aynı derecede ehemmiyeti haizdir. O günden bugüne kadar imparatorluğun bünyesi hemen hemen değişmemiş bir halde. Bugün ortada değişen tek bir şey varsa o da imparatorluğun muhtelif aksamındaki psikolojik tahavvüldür.»

General Fullerin «psikolojik tahavvül» sözlerinden neyi kasdettiğini bilmiyoruz. Fakat bugün tekrar alevlenen yeni dünya harbi karşısında muhterem generalin fikirlerini şu suretle temadi ettirmek pekâlâ mümkündür: Bu sayılan dört nokta bugün dahi mevcut olmakla beraber, düne nazaran biraz daha mürekkebe bir hal almış bulunuyorlar. ve bu dört nokta, bir tek meseleye; Büyük Britanya imparatorluğunun muvasala yolları meselesine irca olunabilir...

Ve hakikaten de mesele böyledir. Dün olduğu gibi bugün de, İngiltere için bir muharebe de kazanış şansı, ana vatanı müstemlekelerle bağlayan straîk yolların, yani kan damarlarının emniyet altında bulunmasına bağlıdır. Binnaenaleyh İngilterenin bu muharebedeki vaziyetini tavın edebilmek için, Büyük Britanya adalarını müstemlekelerle bağlayan yolları kısaca gözden geçirelim.

Arazisi beş noktaya yayılan Büyük Britanya imparatorluğunun mesahası, aşağı yukarı bütün dünya mesahasının dörtte birine muadildir. Büyük Britanya imparatorluğunun nüfusu, takriben bütün dünya nüfusunun dörtte biri kadardır. Yani: 485,210,420 kadar tutmaktadır.

Ana vatan, yani nefsi İngiltere, Avrupanın simali garbi köşesinde, eğilmiş bürülmüş bir çizmeyi andıran adalardan mürekkebe. Ana vatanın nüfusu, bütün Büyük Britanya impa-

ratorluğu nüfusunun ancak 10 da birine baliğ olmaktadır. Yani bugün İngilterenin nüfusu 45-48 milyon tahmin edilmektedir.

Nefsi İngiltere, gıdasının 5/6 ni dışarıdan tedarik etmek mecburiyetindedir. Diğer taraftan gene nefsi İngilterede bulunmakta olan endüstrinin hemen hemen büyük bir kısmı iptidai maddeleri, gene dışarıdan getirilmektedir.

General Fuller kitabının bir noktasında bu nokta hakkında şunları söylemektedir:

«Hububat ve petrol gibi iki kuvvetli ekonomik âmîl Büyük Britanya imparatorluğunun siyasetinde kat'î bir rol oynamaktadır. Çünkü biz bugün kendi hububatımızla karnımızı doyuramadığımız gibi, şu veya bu şekilde kullanılmaya yarar petrolümüz de hiç yoktur. Biz bunların her ikisini de müstemlekelerimizden ve kolonilerimizden ithal etmek mecburiyetindeyiz!»

General Fullerin ileri sürdüğü sadece bu iki âmîli nazarı dikkate aldığımız zaman bile, İngiltereyi dominyonlar ve müstemlekelerine bağlayan yolların ne kadar mühim bir mevki ıssal etmekte olduğunu derhal anlıyabiliriz.

Halbuki İngiliz ticaret filusunun üzerinde sevrüsefer yapmaya mecbur olduğu yollar, sadece İngiliz müstemlekelerine ve İngiliz kolonilerine giden yollar değildir. Bunlar aynı zamanda, İngiliz mallarını uzak şark pazarlarına, Çine, Büyük Okyanusa götürme yollarıdır.

Binaenaleyh Büyük Britanya imparatorluğunun tarihi demek, ana vatanı müstemlekelerle bağlayan yolların tarihi demektir. Diğer taraftan İngiliz dominyonlarının ve İngiliz müstemlekelerinin tarihi demek, gene ana vatanı dominyonlara ve müstemlekelerle bağlayan yolların tarihinden başka bir şey değildir.

Dünya haritasına şöylece göz gezdiren bir insan buna derhal kani olabilir. İngiltereyi Hindistana, Avustralyaya, uzak şarka bağlayan fki esaslı yol vardır:

- 1) İngiltere - Cebelüttaik - Süveyş kanalı - Hindistan-Singapur, Hong Kong ve buradan şimali Çine, cenubi şarkıye Düben'e (yani Avustralyaya) giden yol.
- 2) İngiltereyi Hindistana ve Avus-

traluya bağlayan ikinci yol, Afrika kıtasını dolaşarak gider. Birinci yol tehlikeye uğradığı takdirde, bu yol, yakın şark ve Kızıldeniz için de işe yarar.

İşte İngiltere bu yolları emniyet altında bulundurmak için bu yollar boyunca, tahkimat yapmış, kömür depoları tesis etmiştir. Büyük Britanya imparatorluğu sadece bu yolları emniyet altında bulundurmakla iktifa etmemiş, bu yollara civar mntakaları da kendi nüfuzu altına almaya çalışmıştır. Birinci yolu tetkik ettiğimiz zaman şunları görebiliriz: Birinci yolun birinci merhalesi: Cebelüttaiktir. Cebelüttaik İngilterenin elindedir. Sonra: Malta - Süveyş gelir. Bunların iki tarafını teşkil eden: Mısır, Sudan, Arabistan gene İngilterenin elindedir.

İtalya-Habeş harbi dolayısıyla Süveyş kanalı tehlikeye girdiği zaman Büyük Britanya imparatorluğu bir taraftan Filistinini takviye etmiş, diğer taraftan derhal Yunanistanla bir dostluk tesis etmiştir.

Aynı şekilde Japonya Çine saldırarak Hindi Çiniye yaklaşınca, Hindistan ve Avustralya için bir tehlike hissedilen İngiltere derhal Singapur ile Hong Kongu sür'atle tahkim etmek lüzumunu duydular.

Büyük Britanya imparatorluğu ana vatanı müstemlekelerle bağlayan yolları emniyet altında bulundurmak için her seyden önce dünyanın en kuvvetli bir harb filosauna dayanmaktadır. Ve bu senelerdenberi böyle devam etmiş gittmiştir. Ortaya «hava kuvvetleri» denilen yeni bir âmîl çıkarak müvazenevi bozma ihtimalleri başgösterince, Büyük Britanya imparatorluğu bütün kuvvetile bu silâhi da benimsemiş, bu sahada da düşmanlarına tefevvuk etmeye çalışmıştır.

Büyük Britanya imparatorluğu yenden bir harbe tutuşmuş bulunuyor. Düşman, gene 1914 deki düşmanın aynıdır. Büyük Britanya imparatorluğunun muvaffakiyeti, her zaman olduğu gibi, gene ana vatanı müstemlekelerle bağlayan yolların emniyette bulunmasına bağlıdır. Japonyanın, Amerikanın, İtalyanın, hattâ Sovyetler Birliğinin vaziyetini tayin etmek arzusu, Büyük Britanya imparatorluğu için, bilhassa bu bakımdan mühimdir.

«Son Posta» nun zabıta romanı: 38

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

İstinye sırtlarında

Bankadan tahkik ettim, doğru... Vafidisin bu bankaya tevdiatı mühim bir yekûna baliğ oluyormuş. Vaziyeti bu şekilde tesbit ettikten sonra herif nerede bulabileceğimi araştırdım. Evi İstinye sırtlarında imiş. Hali arazi ortesinde, asfalt yolun kenarında etrafı duvarla çevrili geniş bir bahçe içerisinde bulunuyormuş. Herif burada karısı Katina ile adeta yalnız yaşıyormuş. İhtiyar bir Rum hizmetçiden başka adamları yokmuş. İşte elde ettiğim malûmat bu merkezde... Bana kalırsa derhal İstinyeye hareket etmeliyiz. Beraber gitmemizin daha faydalı olacağını düşünerek ben yalnız herif hakkında malûmat toplamakla iktifa ettim.

Rıdvan Sadullah da serkomiserin fikrini tasvib etti. Muhtasar bir yemeği müteakib yola çıkmamız kararlaştı. Geceleyin baskın şeklinde yapılacak böyle bir ziyaret her halde gündüz gözile yapılan dan daha faydalı olacaktır.

Hareket ettiğimiz zaman karanlık çoktan başlamıştı. Otomobili gene Rıdvan Sadullah kullanıyordu. Dostum bu akşam nedense biraz asabî görünüyordu. Bunu otomobile verdiği hızdı anladım. O kadar sür'atli gidiyorduk ki, onun otomobil kullanmaktaki mehareti ve kabiliyeti bilmeseydim bayağı ürkecektim.

Hava fırtınalı ve gök yüzü kapalı idi. Böyle bir havada ve hali arazi arasında uzayıp giden bir asfalt üzerinde lâmbaları söndürülmüş bir otomobil içinde seyhat ettiniz mi? Ettinizse bu yolculuğın insana hiç te neş'e vermeyeceğini bilirsiniz. Hemen hemen tek kelime konuşmuyorduk. Motör gürültüsü ve rüzgâra karşı giden arabanın çıkardığı korkunç ses gergin asabımızı büsbütün kamçıyordu. Serkomiser birkaç defa lâkrıdı açacak oldu, fakat Rıdvan Sadullahtan tek kelimeli cevaplar aldığı için nihayet o da sustu.

İstinye sırtlarına geldiğimiz zaman saat yedi buçuktu. Rıdvan Sadullah arabayı yavaşlattı. Serkomiser pencereden dışarıya dikkatle bakıyor ve kendisine tarif edilmiş olan binayı araştırıyordu. Bir aralık.

— Duralım, işte burası, dedi. Rıdvan Sadullah arabayı bir kenara çekerek durdurdu, indik. İstinye sırtlarında bulunuyorduk. Aşağıda kapkara ve vahşi bir denizin kenarında, İstinyenin tek tük ışıkları gözüküyordu. Rüzgâr büsbütün delişmişti. Onun kopardığı çığlığa uzaktan bir köpeğin ulması karışıyordu. Dekor tam manasile vahşi ve korkunçtu.

Asfaltın solunda yüksek bir bahçe duvarının uzayıp gittiği görülüyordu. Bu duvarı takiben 15-20 adım ilerledikten sonra demir bir bahçe kapısına karşılaş-

tık. Kapı kapalı idi. Her taraf koyu bir karanlığa gömülü bulunuyordu. Rüzgârın sesinden ve köpek ulumalarından başka bir şey duyulmuyordu. Kapının iç tarafında ve hemen bitişiğinde bir kapıcı kulübesi bulunduğu hayal meyal görülüyordu. Fakat bu kulübe de karanlıktı. Serkomiser elektrik fişini çıkarttı, yaktı ve bahçenin içine tuttu. Kapıcı kulübesinin kapısı sınıksı kapalı idi. Minimini penceresi de beyaz bir bezle örtülmüştü. Ana binayı görmek imkânı yoktu. Kesif bir çamlık buna mâni oluyordu. Bahçe tamamen metruk ve berbad bir halde idi. Her tarafı otlar bürümüştü. Serkomiser elektrik lâmbasını bir müddet demir kapının üzerinde gezdirerek çingirak aradı, bulamayınca kapıyı tekmelemeye başladı. Bu ameliye belki on dakika devam etti. Artık kapıyı açtıracağımızdan ümid kesmişik ki kulübe hafif bir ziya ile aydınlandı, akabinde kapı açıldı ve ihtiyar bir adam don gömlekle dışarı fırlıyarak önünde durduğumuz demir kapıya doğru koştu. Her halinden derin bir şaşkınlık içinde bulunduğuy anlaşıyordu. Çok intiyardı. Adeta güçle yürüyor de nilebilirdi. Bembeyaz pos bıyıkları vardı. Benzinde bir dirhem kan gözüküyordu. Hareket etmese balmumundan bir heykel olduğu zannedilebilirdi.

Serkomiser, bağırdı: — Ölümlü uykusuna mı yattın be adam. Neredesin? Nasıl kapıcısın sen? Aç bakalım, biz polisiz.

Adamın her tarafı titremeğe başlamıştı. Rum şivesi ve korkak bir eda ile: — Kusura bakmayın, pasam! dedi Dalmişim.

Eğilerek kilidi açmaya uğraşıyordu. Serkomiser sordu: — Mösyö Vafidis evde mi? — Tabii evde pasam.

Kapı açıldı, içeri girdik. Fakat serkomiser eve doğru ilerlemiyerek olduğu yerde durdu. Daha evvel herifi isticvab etmeyi kararlaştırdığı anlaşıyordu ki bu hiç şüphesiz doğru ve faydalı bir hareketti. Kulübenin açık kapısından sızan ziya bulunduğumuz noktayı aydınlatıyordu.

Osman bey mütehakkim bir eda ile sordu:

- Senin efendi her gün şehre iner mi?
- Gündüzleri mi, hayır, immez paşam. Haftada bir, on güne bir...
- Demek geceleri iner.
- Geceleri mi? Eh ara sıra çıkarlar.
- Karisile beraber mi?
- Evet... Beraber beraber...
- Otomobile değil mi?
- Otomobile...
- Babalık iyi düşün bakalım? Perşembe günü gecesi de çıktılar mı?

(Arkası var)

«Son Posta» nun tefrikası: 47

BEN ÖLDÜRMEDİM

Yazan: Zeynel Besim Sun

Adaletin elinde bir tek şüpheli var. Bu genç adam münevverdir, öğretmendir, kibardır, tertemiz bir maziye maliktir, şimdide kadar nizama aykırı en küçük bir hareketi görölmemiştir, hususi hayatında kibardır, muâşeretinde hürmetkârdır. Şimdi bu adama biz, velev zan halinde de olsa:

- Sen katilsin.
- Diyoruz. O da muttasıl ağıyarak.
- Ben öldürmedim.
- Diyor. İçinizde bu işle bilhassa iştiğal eden bulundu mu?
- Gözlerinden zekâ fıskıran bir genç ayağa kalktı:
- Ben iştiğal ettim efendim...
- Oturunuz ve lütfen kanaatlerinizi söyleyiniz!
- Katil, maalesef, meziyetlerini saydığımız zattır.
- Yani?..
- Öğretmen Haşmet Güneş!..
- Cinayete sebep?..
- Vurulan her hangi bir ümitsizlik darbesinden mütevellid kıskançlık...
- Diğerlerine hitab ettim:
- Siz de bu kanaate iştirak ediyormusunuz?
- Hepsi birden:
- Evet.
- Cevabını verdiler. Tamamile hususi olan bu arkadaşça haabihalden çıkan netice maalesef, kanaatimi teyididen başka bir şey yapmış olmuyordu.

Adliye binası hincahıç dolu.. Zabıta izdihama mümanaatte müşkülât çekiyor. Dava ile ben meşgul olduğum için iddia makamında bizaat bulunuyorum. Hâkimler, kâtibler yerlerini işgal ettiler. Avukatlara mahsus olan yerlere başka kanape'ler de konmuş. Bunlarda öğretmenler oturuyor.

Mübaşir çağırıyor:

— Onbaşı! Haşmet Güneşini getirin!..

Haşmet Güneş, iki silâhlı jandarmanın ortasında mahkemeye getiriliyor. Elleri kelepçelidir. Pantalonu perişan, ceketi bumburuşuk, siyah kunduraları boya-sızlıktan yer, yer beyazlaşmıştır. Karma karışık saçları ve bir parmak uzamış sakalile yakasız gömleğinin önü açık bir halde ilerliyen bu gece bütün samihin kin ve husumet dolu nazarlarla bakıyor. Yalnız kültür direktörü ve öğretmen arkadaşları, tereddüdü bir merhamet içinde, meslektaşlarının feci manzarasına

dalmışlardır; çehrelerinden hüznü fıskırıyor.

Öğretmenler başta olmak üzere şehrin bütün kibar kadınları da burada... şehri ilk ve belki de son defa olarak üzere bu derece alâkalı bir dava görüyor.

Haşmet Güneş, canilere mahsus parklık içinde; ne sağa, ne sola, hiç bir tarafa bakmıyarak muttasıl ağıyor. Bu ağılayışı, sari bir illet halinde, öğretmen kadın arkadaşlarına da bulaşmıştır; aralarında ikide, birde gözlerine mendil götürömler çoğalıyor.

Salonu kaplıyan derin sükûtu adaletin ilk sesi yirtti:

— Ayağa kalkınız!

Haşmet Güneş; bin müşkülâtle ayağa kalktı; belli ki mecalsizdir. Vicdan azabının öldürücü tazyiki altında bunaltıyor.

— İsminiz?

- Haşmet Güneş!..
- Babanızın ismi?
- Saffet Güneş!..
- Kaç yaşındasınız?
- Yirmi altı...
- Ne işle meşgulsünüz?
- Orta mektebde muallim...
- Şimdiye kadar mahkûm oldunuz mu?
- Hayır!..
- Oturunuz ve hakkınızdaki iddianameyi dinleyiniz!..

Haşmet gene yığıldı ve ağlamasına devam etti.

Zabıt kâtibi iddianameyi okuduktan sonra reis tekrar Haşmete hitab etti:

— Kalkınız ve ağlamayı bırakarak bize hâdiseyi, en ince teferruatına kadar anlatınız!

Haşmet Güneş, ağlamaktan beyazları kıpkırmızı olmuş gözlerini sol koluna sildikten sonra, uykudan uyanır gibi bir-

denbire silkinerek etrafına fersiz bakışlarla göz gezdirdi; mahkeme heyetine derin, derin baktı; bana manasız bir nazar fırlattı ve riyaset makamına hitab etti: — Muhterem hâkimler! Sebku'rabta dikkat edecek halim yok. Muhakememi işleterek size mazbut bir şekilde hâdiseyi anlatamıyacağım. Sorunuz; sorduğunuzna cevap vereyim.

— İddianameyi dinlediniz. Cümhuriyet müddeiumumiliği makamı, sizi bakan Neclâ Danışın müteammid katili sıfatile itham ederek mahkemeye sevk etmiştir. Evvelâ şu noktaya cevap veriniz: Müddeiumumilik makamı bu iddiasında haklı mıdır? Bayan Neclâyı siz mi öldürdünüz?

Haşmet Güneş asabiyetle haykırdı: — Hayır! Asla!... Ben öldürmedim! — Daha sakin olunuz Haşmet Güneş! adalet er, geç tecelli edecektir. Masumiyetiniz tebeyyün ettiği anda hüriyeti nizi iadete tereddüde düşmeyiz. Fakat bunun aksi de maalesef variddir. Bu itibarla bizi sükûnetle tenvire çalışınız. Şimdi söyleyiniz bakayım: Parka niçin gittiniz?

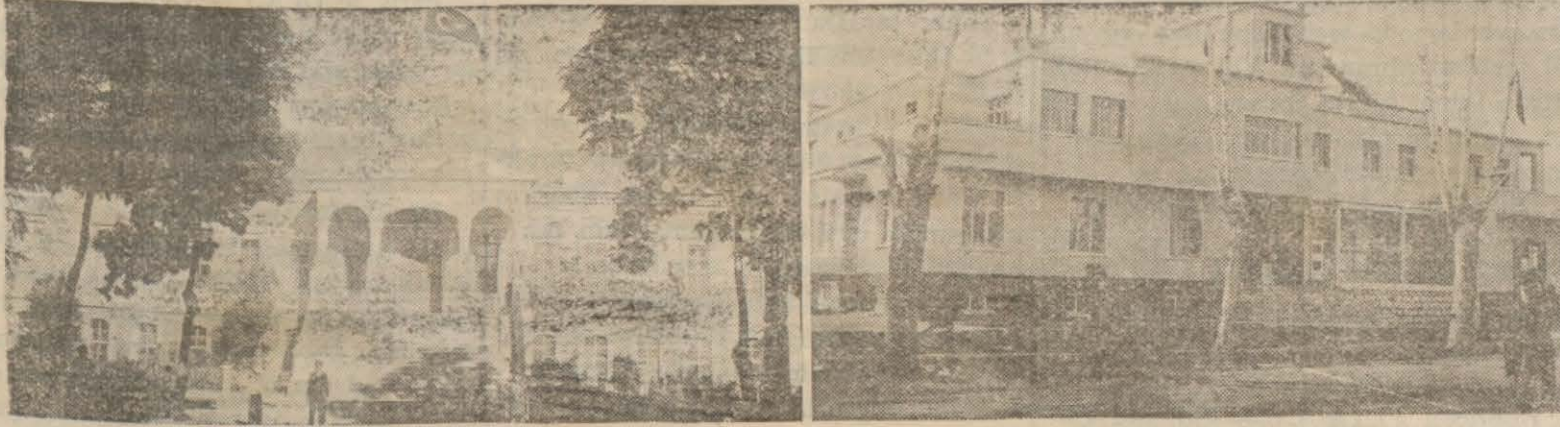
— Biz Neclâ ile beraber Cümhuriyet parkına daima giderdik. (Yeniden ağıla mağa başlıyoruz) O akşam da gene parkta buluşmağı kararlaştırmıştık.

— Bayan Neclâ sizin neyinizdi, nişanımız mı, nikâhınız mı? (Arkası var)

Erzincandan Kemahtan yar gelir "ağlamahtan,"..

Bedbaht Erzincan ve havalisi için tarihçiler neler söylüyorlar?

"Son Posta,"nın tarihî bahisler muharriri yazıyor

Erzincanda Ordu ve Halkevleri

Anadolu Türklerinin tarihinde parlak bir hatırası olan Erzincan, «nice bin mülükün malik olmak için çalıştıkları bir «Bağ İrem misal» bir büyük şehir idi. Seyyah Evliya Çelebi, muazzam seyahatnamesinde, zamanımızdan üç yüz elli yıl evvelki Erzincan'ı şu satırlarla tasvir eder:

Erzincan kalesi, düz ve gönül açıcı bir sahranın ortasında taş yapı, muhabba şekilli rana bir kale, eski bir keledir. Çepçevre alçak bir hendeği vardır. Varoştan kaleye bir köprü ile geçilir. Kale içinde iki yüz aded bahçe bahçesiz evi, bir camii vardır. Kale içi dardır.

Erzurum şehri içinde yedi cami ve birçok mescid vardır. Hamamlarının en meşhurları Kalem hamamı ile İskender hamamıdır. On bir kadar büyük hanı vardır. Kırk sekiz mahallesinde kırk kadar sübyan mektebi vardır.

Erzincan üleması, sülehası, pek çoktur. Bundan ötürü çocuklarını okutur. Buralarda bütün fenler tedris edilir.

«Erzincanlılar zeki, reşid, necib, açık fikirli; halûk, halim insanlardır. Cümlesi kısa bir nevi esvab giyerler.

«Şöhret âfettir» diye ipekli esvab giymezler.

Erzincanın güzelleri pek çoktur. Amma kadınları «Adviye misal» âfife olduklarından çarşaf ile örtünürler. A-yaklarına çizme, başlarına dibadan sivri ârakşin giyip geçerler.»

«Erzincanın küçük, kârgir bir bedesteni vardır. Bu bedestende her çeşid kıymetli mallar bulunur. Çarşısında elli yüz kadar küçük dükkânı vardır.»

«Erzincanın havası güzeldir. Şark tarafında dağ aşırı Erzurum iki konaktır. Erzincana kar yağar, fakat üç günden fazla durmaz.»

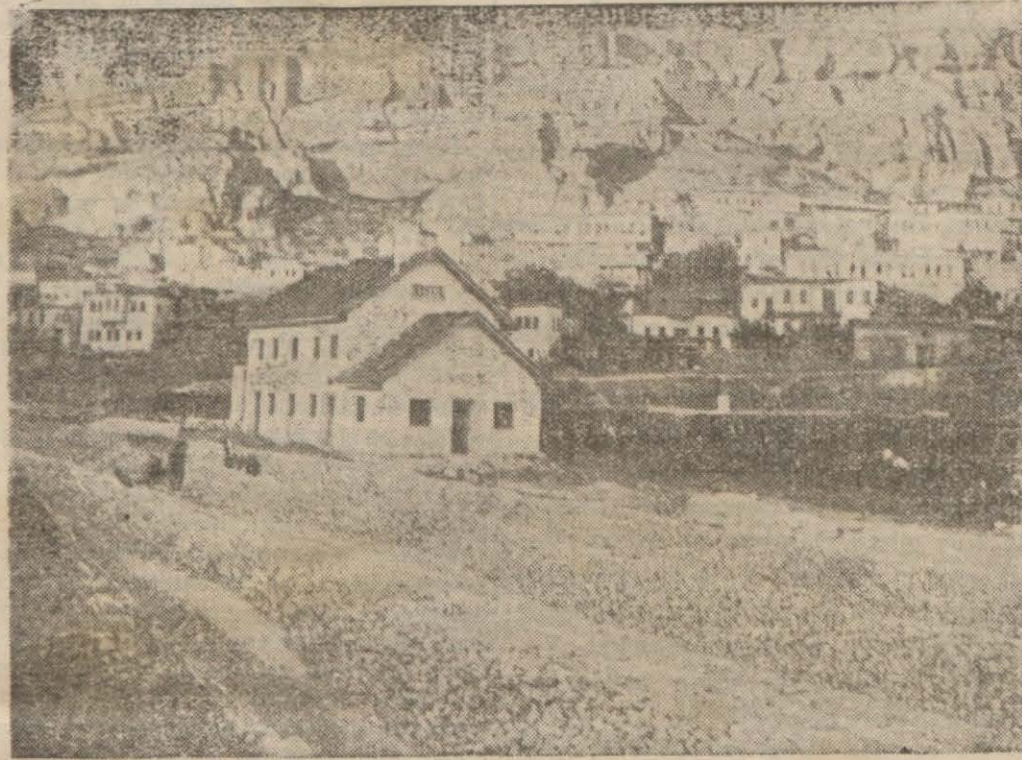
«Erzincanın, yaz ve kış sebzesi eksik değildir. Her hububatı boldur. Yiyeceklerinden yetmiş türlü nefis armudu vardır.» Heveng üzümü, yenisi yetişinceye kadar kalır. Zerdalisi, armud kurusu, dut kurusunun beyaz ve sarısı, mor ve siyah dutu meşhurdur.»

Çarşı ve pazarında dut kurusu sattıkları gibi yük yük satır memleketlere götürürler. Çeşid çeşid dut pekmezini günlük ve bahar ile terbiye ederler. Bir kâsesini içene taze hayat verirler.»

«Erzincanın mesireleri çoktur. Meyvaları iki günde yük hayvanları ile Erzuruma getirilir. Erzurumu meyva ile doyuran Erzincan şehridir.»

On dördüncü milâdî, asır başında Anadolu'ya gelen Gırnatalı seyyah İbni Batuta da Erzincandan şöyle bahsediyor:

«İrak padişahının memleketlerinden olan Erzincan, büyük ve kalabalık bir şehirdir. Halkı türkçe konuşur. Sokakları çok güzeldir. Bu belde çok lâtif kumaşlar dokunur. Erzincanda bir bakır madeni vardır. Bu madenden bakır takımları yapılır, Erzincanda Ahi Nizamettin zavivesine indik, bu adam Ahilerin kibarlarından, bize mü-

Kemahtan bir manzara

kemmel surette ziyafet etti.»

Zamanımızdan elli sene kadar evvelde, merhum Ali Cevad, «Memaliki Osmaniyenin tarih ve coğrafya lûgatı» adını verdiği eserine şunları kaydetmişti:

«Erzincan dördüncü ordunun merkezidir. Fıratın gayet lâtif bir vadisi içinde bağ ve bahçe ve çayırıklar arasında kurulmuş olup meyvası gayet boldur. İklimi, ilkbahar ve yazın lâtif, kışın mutedil ise de Temmuz ve Ağustos aylarında şiddetli sıcaklar olur. Binaenaleyh Erzincanlılar yaz mevsimini, hiç olmazsa Temmuz ve Ağustos aylarını civar tepelerdeki lâtif ve sülâk köylerde geçirirler.»

«Erzincanın 23,000 nüfusu vardır. Şehrin yirmi kadar camii ve mescidi, 4 medresesi, 4 kilisesi bir askerî rüşdiyesi, bir mülkiye rüşdiyesi, lüzumu kadar ilk mektepleri, 1300 dükkânı ve mağazası, 8 hamamı, bir kışlası; bir hapishanesi, bir baruthanesi; askere aid bir ibadethanesi ile bir debağhanesi vardır.»

«Erzincanda ihram seccade, hamam takımları dokunur, demir ve gümüş ve bakır takımları yapılır.»

Evliya Çelebi Erzincana'ı Kemahtan üzerinden gitmişti; Kemahtan şöyle anlatır: «Kalesi, eski Kayserler binasıdır. Kalesinde beş yüz neferi ve bir dizdarı vardır. Kemahtan civarındaki tuzlada kardan beyaz, Kirşehir tuzundan lezzetli tuzu olur ki çok meşhurdur. Bütün Türkmenistandan Bingöl yaylağına çıkanlar tuzlarını hep bu Kemahtan şehrinde alırlar. Bu şehrin de ince ve sağlam çadır bezi meşhurdur. Eşi bir memlekette yoktur. Rumelindeki Drama bezinden âladır. Halk:

«Kemahın bezi, Erzincanın cevizi, Bayburdun kızı» diye darbimesel etmiştir. Kemahtan kalesi dibinden kömür suyu akar. Bütün bu Kemahtan halkı katık peyniri tabir eder peynirler yaparlar.

«Kalesi beş köşeli şeddadi bir bina. İçerisinde de iki kat kapıları vardır. Bi-

rinci kapının iç yüzünde sağ ve solda ikişer tunç toplar vardır. Üçer kantar ağırlığında güller atar.»

Şaşılacak şey, bu topları bu yalçın kaya üzerine nasıl çıkarmışlar?

«Bu iç kalede toprak örtülü altı yüz kadar ev vardır. Bağısız ve bahçesizdirler. İçerisinde Kara Yakub oğlunun ve İbrahim Çelebinin hanelerinden başka bahçeli ev yoktur. Beş tane buğday ambarı vardır ki, içerisi Sultan Selim zamanından beri pirinç ve darı ile doludur! (Yani yüz yıldanberi...) Görenler bugün harmandan gelmiş de ambara konmuş sanır. Bu iç kalede üç cami, sekiz mescid vardır. «Bey camii» gayet büyük ve eski camidir. Bir taş minaresi vardır. Öbürlerinin minareleri tahtadır. Kalenin simalinde Şehidler kulesi üstünde büyük, küçük otuz iki top vardır. Kapıdan aşağı, kayadan kesme su yolu ile tâ aşağı nehre inen su yolu vardır. Muhasarada su almış susuzluk giderilir. Aşağıda da birbirine yakın üç aded sarnıç vardır. Birisi içecek sudur, biri kireçli sudur, biri de tuzlu sudur.

«Kemah şehrinin güzelleri pek meşhurdur. Ahalisi garib dost, dindar, halûk adamlardır. Bu şehrin dağlarından sonbaharda Selvi denilen bir kus gelin bostan ve dağlarına konar. Kemahtan halkı bunları avlayıp tüvlerini volup tuz ile salamura ederler. Kış vakti yerler gayet lezzetli kıştır.»

Erzincan ve havalisi, pek çok büyük adamlar yetistirmiş bir yurd kösesidir. Geçmiş asırlarda isimlerinin sonuna: «Erzincanî» diye memleketlerinin adı ilâve edilen birçok san'atkarlar ve âlimler görülür. Zamanımızdaki büyüklerimizden general Osman Nuri, sayın âlim Ahmed Tevhid Erzincanlı, general Kâzım ve büyük elçi Hamdi Kemahtanlıdır. Birkaç gün evvel ölen İstanbul komutanı general Halis Biyıktaç da, Erzincanın eski büyük ailelerinden «Bivik oğullarının» güzide bir evladı idi. Ölümü vakitsiz oldu. Fakat, yettiği tarihî Türk şehrinin felâketini de görmedi.

R. Ekrem Koçu

Son Posta

S P O R

İstanbul muhteliti Macar takımını 5 - 3 yendi

Muhtelitimiz sür'atli ve bilhassa ikinci devredeki hesablı ve paslı oyunile bu galibiyeti hak etti

Meşhur Macar takımı Ferenc varoş ile İstanbul muhteliti bir arada

Macarların meşhur Ferencvaroş takımı dün ilk maçını İstanbul muhteliti ile yaptı. Havanın fenalığına ve dühuliyenin arttırılmasına rağmen maçın uyandırdığı alâka Taksim stadına kalabalık bir seyirci kütlesi toplamıştı. (Hasılat: 2000 liradır.)

Mutad merasimden sonra maça başlandı.

Oyuna başlıyan muhtelitimiz derhal Macar kalesine inmiş ve sağdan bir kornervuruşu kazanmıştır. Kalecilerinin içinde ettiği topu kapan meşhur Şaroşi kalemize kadar inmiş ve bu tehlike güçlüğüle uzaklaştırılmıştır. Macarlar yüksek klâslarını gösteren mükemmel paslarla oynuyorlar ve topu kolaylıkla istedikleri istikamete sevk ediyorlar. Fakat yorgun ve bezgin bir halde var. Buna mukabil İstanbul muhteliti cidden enerjik ve seri bir oyun çıkarıyor. Kalemiz birkaç kornervuruşu tehlikesi atlattı. Melih mütemadiyen ofsayd kalyor. 29 uncu dakikada müdafaamızın yaptığı bir favul cezası takım aleyhine golle neticelendi. 20 metreden sıkı bir şüt çeken K. Şaroşi Macarların ilk golünü yapmış oldu.

Bu gol muhteliti oldukça sarstı. Macarların hâkim, fakat fazla fanteziye kaçan oyunu devam ediyor. 37 nci dakikada soldan parlayan bir hücumumuzda Şeref Fikret kombinezonu ve Fikretin kalenin yakınından attığı şütle beraberliği kazandı. Bu golle bizim takım canlandı. Üst, üste akın ve 40 nci dakikada Şeref muhtelitin ikinci ve galigiyet golünü yaptı. Macarlar buna 42 nci dakikada sağ açıkları vasitasile cevap verdiler. Vaziyet 2-2 oldu. 44 üncü dakikaya kadar devam eden bu vaziyeti Adnanın bir favülü bozdu. Atışı yakalayan Macar solcu üçüncü golünü yaptı ve Macarlar birinci devreden 3-2 galib çıktılar.

İkinci devre

Takıma Esad girdi. Muhtelit derhal vaziyete hâkim oldu. Macarlar her topa koşuyorlar. Gevşek bir oyunla vakit geçirmeğe başladılar. Muhtelitimiz seri bir oyunla ve sağlı, sollu akınlarla âdeta tek kale oynuyor. 14 üncü dakikada Bodorinin şütü Macar kalesini altüst etti ve top karşın kalenin içinde... 3-3 berabere vaziyete yükselen muhtelit cidden güzel oynamaya başladı. Bu esnada çıkan Melihin yerine Vefahı Hakki girdi. Yorgun vaziyette olan Macarlar favüllü oyuna kaçıyorlar. Fikretten güzel bir pas alan Salâhaddin demir gibi bir şütle 32 nci dakikada muhtelitin dördüncü ve galibiyet golünü yaptı. Bunun arkasından Cihadın birkaç güzel kurtarışını seyrediyoruz. Oyun güzelleşti. Bilhassa Esadın hesablı ve güzel oyunu göze çarpıyor. Muhtelitimizin seri ve hâkim oyununa Macarlar ancak favüllerle karşı koyabiliyorlar. 36 nci dakikada Şerefe yapılan favülü Salâhaddin çekiyor... Sıkı bir vuruşla top beşinci defa Macar ağlarını buldu. Bu avantajı vaziyeti elde eden muhtelit hâkim younunu devam ettiriyor ve Macarların hesablı ve teknik oyununa rağmen muhtelitin son dakikalara kadar devam eden oyunu nihayet bu güzel ga-

libiyeti temin ediyor. Son düdük çaldığı vakit maç İstanbul muhtelitinin 5-3 galibiyetile bitmiştir.

Oyun

İstanbul muhteliti hakikaten yüksek bir kıymet taşıyan F. T. C. ye karşı bu güzel neticeyi almakla takdir ve tebrik hak kazanmıştır. Merkezi Avrupa kupasının iki defa galibi olan ve daha dün Yugoslav takımlarını 8-2 ve 8-0 gibi farklarla yenen Ferencvaroş'u güzel bir oyunla 5-3 mağlûb etmek büyük bir iştir. Bunda Macarların yol yorgunluklarını ve çamur deryası halinde olan sahamıza alışmamalarını da göz önünde tutmalıdır. Futbolümüzün Macarlardan yüksek madığı muhakkaktır. Filhakika dün maçta F. T. C. zaman, zaman parlayan oyunları, mahirane hareketleri ve paslarla kıymetlerini isbat ettiler. Fakat ikinci devrede baştan savma bir oyun gösterdiler. Muhtelitimiz de süratli ve bilhassa ikinci devredeki hesablı ve mutazam paslı oyunile bu galibiyeti hal etmiş oldu.

Macarlar: Palınkaş - Dr. Soyka, Polgar - Hamori, K. Şaroşi, Hazar - Şuhay Yakob, Dr. Şaroşi, Kisseli, Getvay..

İstanbul muhteliti: Cihad - Faruk, Adnan - Musa, Enver, Feyzi - Sa'âhaddin Buduri, Melih, Şeref, Fikret.

Hakem: Adnan Akın.

Macarlar ne diyor?

Maçtan sonra Macarlarla görüşen arkadaşımıza kafele reisi Dr. Foth şunları söylemiştir:

«Bizimkiler ilk devrede iyi oynamaya la beraber yorgun ve bezgin bir oyun çıkardılar. Türk takımı bilhassa ikinci devrede güzel bir oyun çıkararak galibiyeti hak etmiştir. Toprak saha ve yol yorgunluğu da aleyhimize olmuştur. Diğer maçlarda iyi neticeler alacağımızı söyleyebilirim.» Meşhur Dr. Şaroşi de; Türk futbolcuları arasında çok iyi elemanlar olduğunu, sol muavin, merkez muavin ve hücum hattımızın sol tarafını beğendiğini söylemiştir.»

Bugünkü maç

İlk maçında muhtelitimize mağlûb olan Ferencvaroş, bugün ikinci maçta ikinci bir İstanbul muhtelitle yapacaktır. Maç 14,30 da gene Taksim stadında yapılacak, müsabakayı Refik Osman idare edecektir. Bugünkü maç muhtelitin şu şekilde çıkacağını öğrendik:

Mehmed Ali - Hiristo, İbrahim - İsad, Nobar, Celâl - Fahri, Filip; Hak (Vefa); Cihad (İ.S.); Diran.

Macarların ilk günkü mağlûbiye telâfi için bugün çok gayret sarf edecekleri ve daha iyi oynayacakları muhakkak olduğundan müsabakanın çararetili geçmesi muhtemeldir.

Matbuat maçı tehir

Bugün muhtelit F. T. C. eden Mat evvel yapılması taleri maçı, görüle mat - Vefa, tehir edilmiştir. lüzum üzerimizin devamı 9 uncu sayfa (Spor)

İstanbulun yardımını bir milyon lirayı geçecek

(Baştarafı birinci sayfada)

teklif olunmuştur.

Teklif, büyük bir memnuniyetle kabul edilmiş ve bugün davete icabet eden ti-carethane ve müesseseler aşağıda miktarları yazılı te-berrürlere bulunmuşlardır:

Selânik Bankası 2000, Doğanbank 2000, Doyçe Oryanbank 2000, İmar Bankası 5000, Holânda Bankası 2000, Standarovillstanbulun gönderdiği ilk parti unlar vapura yükletiliyor

5000, Stavromano 2000, Şel 2000, Bayker 2500, Türk maden şirketi 500, Paloka 250, Sabuncuzade 1000, Mithat Nemli 1500, tüttüncü Hasan Hayri 1000, İskender 700, Halil Ali Bezman 1500, Kerim Attar 1000, Havagazi şirketi 500, Türk maden kömürü 1000, Diilberzadeler 1000, ayrıca da eşya, Cizilvet lâtistik şirketi 1000, nakliye şirketi 250, Osrâm 100, Hogo Sitens 200, Şirketihayriye 4000, Türk otomobil şirketi 500, mühendis Ali Naki 2000, Ha-san Tahsin ve Hüsnü 2000 ve ecnebi seyrisefain birliği de 500 lira teberrüde bulunmuşlardır.

Millî yardım komitesi toplantılarına devam ederek ticarethane ve müessese lerimizi yardıma davete devam edecektir.

Tramvay ve elektrik idaresi yardım hesabındaki 1000 lira ile depodaki 1000 kadar amele elbisesini teberrü etmiştir.

Şehrimizdeki eczacılar külliyyetli miktarda ilaç, pamuk ve sargı vesaire teberründe bulunmuşlardır.

Sanayiciler dün de bir toplantı yapılarak ayniyat suretiyle yeni yardımlarda bulunmuşlardır. Sanayicilerin dünkü yardımları şunlardır:

4 sandık sucuk, 1000 dön, 1000 çorab, 1000 fanilâ, 200 kilo pamuk, 950 çift lâstik, 20 teneke yağ ve bir yağ fabrikası da 300 lira teberrüde bulunmuştur.

Salı günü şehrimizdeki çeltik fabrikaları ve ayniyat ile yardım edemiyen muhtelif fabrikalar toplanarak para yardımında bulunacaklardır.

Üniversitenin yardımı hararetle devam etmektedir. Profesör ve talebeler para yardımıyla beraber mühim miktarda eşya yardımını da yapmaktadırlar.

Kızılaya dün saat 16 ya kadar 45,000 küsur lira teberrü edilmiştir ve halk küt le halinde teberrüde devam etmektedir.

Teberrürlere 100 bin lirayı çok geçmiştir. İstanbul felâketzedelere yapacağı umumî yardımın bir milyon lirayı geçeceği ve ayrıca pek çok yiyecek ve giyecek temin edileceği anlaşılmaktadır.

İstanbuldaki resmî daireler memurları dün millî yardım komitesine müracaat ederek aylık istihkakları 100 liraya kadar olanlardan yüzde 5, 200 liraya kadar olanlardan yüzde 7,5, ve 200 liradan fazla para alanlardan da yüzde 10 nisbetinde bir paranın İkincikanun aylığından kesilerek millî komite emrine verilmesini istemişlerdir. Memurların bu hareketi takdirle karşılanmış ve maaş tevziyatında bu suretle muamele yapılması alâkadarlara emrolunmuştur.

Mektepler teberrü merkezî halinde

Millî yardım içinde mekteplere de mühim vazifeler verilmiştir. Bütün mektepler birer Kızılay teberrü merkezi haline getirilmiştir. Maarif müdürlüğü İstanbuldaki 670 maarif müessesesine bir takım göndererek millî yardım içinde bütün muallimlerin faaliyet göstermelerini istemiştir. Her okulda üç kişilik yardım kolları teşkil edilmiştir. Bu yardım kolları gerek talebe ve gerekse mektep civarındaki halk tarafından yapılacak nakdî, aynı teberrürleri kabul edecek ve günü gününe Kızılaya vereceklerdir.

Yüksek mektep talebelerinin hassasiyeti

Yüksek mekteplerde talebelerden ço- bu kendilerine yalnız birer kat elbise a- yırmakta, diğer yedek elbiselerini felâ- ketzedeler için millî komite emrine tahsis etmektedirler. Üniversite Tıp talebe- sinden bir grup dün Kızılay merkezine 820 parça pijama vermişlerdir.

İlk yardım eşyası yollandı

İstanbuldan zelzele felâketzedeleri için

Erzincandaki kurbanların ilk listesi: ölen şimendiferciler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

si muvasalayı katilediği gibi telgraf hatları da bozulmuştur. Bir heyelan hâdisesinin vukuuna ihtimal verilmektedir.

Erzincandan ilk yaralı treni geldi
Ankara 30 (A.A.) — Bu sabah alınan haberlere göre, Erzincandan birinci tertib yaralı kafilesi Divriğe gelmiştir.

Sivas yolunun henüz açılmamış olması dolayısıyla bu kafilâ vehametleri derecesine göre Malatya, Elâziğ ve Diyarbakır hastanelerine yatırılmak üzere yollarına devam ettirilmiş ve ara istasyonlarında icab eden iş ve sıhhi tertibat alınmıştır. Yol açıldığı takdirde ikinci kafilâ Sivasna nakledilecek bu mümkün olmazsa gene cenub istikametine gönderilecektir.

Sihhi imdad ekipleri Erzincanda
Erzincan 30 (A.A.) — Erzurumdan gönderilen sihhi imdad ekipleri Erzincana gelmiş ve derhal işe başlamışlardır.

215 yaralı
Erzincan 30 (A.A.) — Bugüne kadar Erzincandan hareket ettirilen iki yaralı treninde 215 yaralı vardır.

İlk yardım treni Erzincanda
Erzincan 30 (A.A.) — Dördüncü Umumî müfettişi hamil yardım katarı 29/12/939 gecesi saat 22 de Erzincana gelebilmiştir. Temizleme ve yardım işleri bu sabah 30/12/939 da başlamıştır. Bu katardeki külliyyetli malzemenin halka yiyecek tevziine dün gecenin itibaren başlamıştır. Erzincan halkı bugün daha sakin ve yapılan yardımdan memnundurlar.

Dahiliye ve Sıhhat Vekillerinin treni kardan ilerliyemedi
Ankara 30 (A.A.) — Sivasta çalışmalarını bitirip Erzincan istikametinde yola çıkan Dahiliye ve Sıhhat Vekillerini hamil tren Karagöl istasyonuna 300 metre mesafede tipi münasebete tevakkufa mecbur olmuştur.

Erzincanda açığta kalan halkın bin kişinin Sivas merkezinde, bin kişinin de Kayserinin Talas nahiyesinde iskânları mümkün olacağı anlaşılmıştır. İleride yapılacak tetkikat üzerine bu tertibatın tâbikine geçilecektir.

Zilede
Zile (Hususî) — Sarsıntıdan bir çok evler tamamen hasara uğramış, camilerin duvarları çatlamış ve minareler kısmen yıkılmıştır.

Çeltik köyünde ikisi çocuk olmak üzere 5, diğer iki köyde 10 kişi enkaz altında kalarak ölmüştür. Ziyat miktarı henüz tesbit edilememiş, yaralılarından 3 kişi hastaneye kaldırılmıştır. Orta mektep binası da hasara uğradığından tatil edilmiştir.

Tokada Alipaşa camisi, hamamı ve Ziraat Bankası, sinema ve Halkevi ve Tayyare binaları hasara uğramış, insanca ziyat olmamıştır. Turhalda hareketli çok şiddetli olmuş, şeker fabrikası civarında Hacılar mahallesindeki evler tamamen yıkılmış ve 25 kişi ölmüştür. Şurada, burada büyük yarıklar husule gelmiş ve buralardan sular fıskırıştır. Şeker fabrikasında hiçbir hasarat yoktur.

Sihhi imdad ekibi kardan kurtuldu
Erzurum 30 (A.A.) — Tunceli istasyonunda kalan 2 imdadî sihhi ekibini ve ekiplerine gönderilen yiyecek maddelerini bu istasyondan alıp Erzincana götürmek ve bundan sonra da Erzincan valisi emrinde çalışmak üzere erkak gönderilen 18 kamyon, Aşkale kazası ilerisinde karlara saplanarak kalmışlar ve bu sabah karları acmak suretiyle yollarına devam etmişlerdir.

dün İstanbul millî komitesine bildirmişlerdir.

Halk Operetinde felâketzedeler menfaatine temsil
Felâketzedelere yardım için Halk Opereti heyeti Taksim nahtyesinin murakabesle bir mûsamere tertib etmiştir. Bu gecenin hasılatı tamamen yardım komitesi emrine felâketzedeler için bırakılmıştır.

Ergene nehri taştı
Uzunköprü (Hususî) — Dün gece denbevi buraya durmadan kar yağmaktadır. Bu arada Ergene nehri taşmış, mezbaha, iki değirmen, sebze bahçeleri su içinde kalmıştır. Soguk şiddetle devam ediyor.

Dostlarımızın yardımları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İngiltere Kralı ile Çemberlayın telgrafları

Londra 30 (A.A.) — Gazeteler, Türkiye'de büyük felâketleri mucib olan zelzele üzerine İngiltere Kralının Türkiye Reisicumhuru İsmet İnönüye gönderdiği telgrafi neşrediyorlar. İngiltere Kralının gönderdiği telgraf şudur:

«Türk milletine bu kadar acı ve bu kadar elem veren müthiş zelzele haberini duyunca fevkalâde müteessir oldum. Bu hususta milletimin Türk milleti hakkında duyduğu derin muhabbet hislerini kabul buyurmanızı rica ederim.»

Diğer taraftan Çemberlayn de Türkiye Başvekili Dr. Refik Saydama şu telgrafi göndermiştir.

«Türkiyede büyük felâket doğuran zelzele haberi beni dehşet içinde bıraktı. Türk milletini ve bilhassa felâkete uğruyanlar için duyduğum derin muhabbeti ekselânsınıza arz ederim.»

Amerikan yardımı
Vaşington 30 (A.A.) — Amerika Kızılayı Türkiye'deki zelzele felâkete delerine telgrafla on bin dolar göndermiştir.

Fransada alâka ve teessür
Paris 30 (A.A.) — Müthiş bir zelzele felâketine uğruyan sadık mütefik Türkiye'nin lehine gerek Fransız parlamentosu, gerek Fransız matbuatı mütefik bir tezahür göstermektedir.

Ayan meclisinin dünkü toplantısında Ayan reisi Yeanneney, Fransanın derin taziyelerini Türkiyeye arz etmiş ve buna hükümet namına Daladye de iştirak etmiştir.

Matbuat da, Fransa ve İngilterenin Türkiyeye askerî bir tehlike anında yardım için bütün tedbirleri almış olduklarını müşahade ettikten sonra, Türkiyeye bu müthiş felâketten sonra yalnız taziyeye değil, bütün Akdeniz limanlarında hazır bulunan sihhi heyetlerin yardıma geçmesini ve acularını hafif letmek ve insan hayatlarını kurtarmak için derhal dost cümhuriyet topraklarına gitmeleri için ıhtisâsıyla kaydedilmektedir.

Gazeteler Fransız halkı arasında geniş bir fane açılmasını ve bu suretle yalnız insani duyguların değil, mütefiklerin Türkiyeye olan hararetlî hislerinin de isbat edilmesini terviç ediyorlar. Bu suretle felâkete uğruyan Türkiyeye yardımda bulunmuş olacaktır.

Fransız matbuatı, bunun bütün Fransız eftarı umumiyetince hararetle kabul ve hükümetce teşvik edileceğinden şüphe etmemektedir.

Fransız meclisinde teessür
Paris 30 (A.A.) — Bu sabah mebusan meclisinde reis B. Herriot, Anadolu halkının maruz kaldığı felâketten dolayı meclisin duyduğu teessürü Türkiye Millet Meclisine ifade eden ve Meclisin dost milletim matemine kardeşçe bir tesanütle iştirak ettiğini bildiren mesajı okudu.

Yunanistanda
Atina 30 (A.A.) — Bütün gazeteler Türkiye'deki felâketli zelzele hakkında Anadolu ajansının verdiği haberleri uzun uzadıya kaydetmektedirler. Bu haberler, Atina radyosu tarafından da neşredilmektedir. Felâketin şümulü, Yunan milletini mebhut bırakmıştır.

Elefteron Vima gazetesi Yunan, Kızılay cemiyetinin, Anadolu zelzelesi kurbanlarına Yunanistanın yardımını ve Türk milletine kardeş Yunanistanın tevellisini götürmek üzere isticale etmesini istemektedir.

Ankaranın yardımı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Listede Millet Meclisi azaları namına ilk taksit olarak yatırılan 20,000 lira, Başvekil doktor Refik Saydam namına 1000 lira, Vekiller namına üçer yüz lira, Sivas mebusu Abdürrahman Naci Demirağ namına 5000 lira, Vehbi Koç namına 5000 lira, Cümhuriyet Merkez Bankası namına 20,000 lira, siyasi bilgiler okulu namına 1000 lira, Türk Ticaret Bankası namına 5000 lira yatırılmış olduğu görülmektedir.

Felâketzedelere yiyecek
Sivas 30 (A.A.) — Dün akşam Sivas vilâyetinden ve kazalardan, Erzincana, ekmeğe, pastırma, zeytin, peynir, şeker, çay gibi gıda maddeleriyle, sabun, çivi, testere, keser sevkolunmuştur. Bundan başka Sivastan Hafif ve Ziraat kazalarına çadır, Susehri istikametinde, karlı yolları açmağa çalışan ekiplerle tahta kürek, eldiven, kar gözlüğü, gaz yağı ve gaz lâmbası, pastırma, helva, zeytin, ekmeğe gönderilmiştir.

Malatyanın yardımı
Malatya 30 — Erzincan ve havalisi felâketzedelerine yardım hususunda Malatya halkının gösterdiği yakın alâkanın tezahürleri gün geçtikçe artmaktadır.

Kayserinin yardımları
Kayseri 30 (A.A.) — Hareketli arz felâketzedelerine yardım için iki gün içinde nakden yapılmış olan teberrüat yekûn 14,700 lirayı bulmuştur. Bu teberrüatın 3000 lirası bez fabrikası, 2510 lirası tayyare fabrikası memur ve işçileri ve 1200 lirası da erkek lisesi muallim ve talebeleri tarafından yapılmıştır.

Bundan başka dünkü trenle Erzincana 25 ton muhtelif cins erkak ile 6 bin ekmeğe, 2000 battaniye ve 2 bin don gömleğe gönderilmiştir.

muştur. Mebuslar, ayağa kalkarak bu mesajı sürekli surette alkışlamışlardır.

Daladye, Herriot'un sözlerine hükümetin de iştirak ettiğini beyanla demittir ki:

Felâketin zannedildiğinden daha korkunç olduğunu haber aldık. Çok dürüst ve çok cesur dostumuz Türkiyeye Fransız milletinin derin dostluk teminatını göndeririz.

Daladye, Fransanın Türkiyeye karşı olan dostluğunu teyid edecek tahsisatın süratle kabulünü meclisten rica etmiş ve mütefikan alkışlanmıştır.

Daladye'nin beyanları
Paris 30 (A.A.) — Öğleden sonra toplanan Ayan meclisinin açılışında Daladye hükümetin zelzele kurbanı Türk ahâli lehine tahsisat verilmesi için bir kanun projesi teminine karar verdiğini söylemiş ve demittir ki:

Büyük Britanya başvekili Çemberlayn, bu tesanüd tezahüründe iki meclisin iştirak ettiğini görmek kendi hükümetince de arzu edildiğini bana bildirmiştir. Binaenaleyh, onun namına ve mütesanid her iki hükümet namına söyleyebilirim ki, gerek Fransız ve gerek İngiliz hükümetleri tarafından bu ahâlî lehine aynı gayret sarfedilecektir. Arzusunun is'af edildiğini Çemberlayne bildirmeme Ayan meclisinin salâhiyet vermemek hususunda mutabık bulunacağı şüphe hiszdir.

Ayan meclisi, başvekilin bu teklifine derhal ve mütefikan alkışlarla mukabele etmiştir.

İngiliz askerlerinin yardımı
Kahire 30 (A.A.) — Mısır'daki İngiliz kuvvetleri komandanı General Wilson Anadoluya 20 büyük askerî çadırla İngiliz askerlerinin verdiği 100 İngiliz lirasını göndermiştir.

General Wilson, Türkiye felâkete delerine daha geniş bir yardımda bulunmak üzere Prens Mehmed Ali ile teşriki mesai etmektedir.

Yunanistanda
Atina 30 (A.A.) — Bütün gazeteler Türkiye'deki felâketli zelzele hakkında Anadolu ajansının verdiği haberleri uzun uzadıya kaydetmektedirler. Bu haberler, Atina radyosu tarafından da neşredilmektedir. Felâketin şümulü, Yunan milletini mebhut bırakmıştır.

Elefteron Vima gazetesi Yunan, Kızılay cemiyetinin, Anadolu zelzelesi kurbanlarına Yunanistanın yardımını ve Türk milletine kardeş Yunanistanın tevellisini götürmek üzere isticale etmesini istemektedir.

Yunanistanda
Atina 30 (A.A.) — Bütün gazeteler Türkiye'deki felâketli zelzele hakkında Anadolu ajansının verdiği haberleri uzun uzadıya kaydetmektedirler. Bu haberler, Atina radyosu tarafından da neşredilmektedir. Felâketin şümulü, Yunan milletini mebhut bırakmıştır.

Elefteron Vima gazetesi Yunan, Kızılay cemiyetinin, Anadolu zelzelesi kurbanlarına Yunanistanın yardımını ve Türk milletine kardeş Yunanistanın tevellisini götürmek üzere isticale etmesini istemektedir.

Yunanistanda
Atina 30 (A.A.) — Bütün gazeteler Türkiye'deki felâketli zelzele hakkında Anadolu ajansının verdiği haberleri uzun uzadıya kaydetmektedirler. Bu haberler, Atina radyosu tarafından da neşredilmektedir. Felâketin şümulü, Yunan milletini mebhut bırakmıştır.

Elefteron Vima gazetesi Yunan, Kızılay cemiyetinin, Anadolu zelzelesi kurbanlarına Yunanistanın yardımını ve Türk milletine kardeş Yunanistanın tevellisini götürmek üzere isticale etmesini istemektedir.

Yunanistanda
Atina 30 (A.A.) — Bütün gazeteler Türkiye'deki felâketli zelzele hakkında Anadolu ajansının verdiği haberleri uzun uzadıya kaydetmektedirler. Bu haberler, Atina radyosu tarafından da neşredilmektedir. Felâketin şümulü, Yunan milletini mebhut bırakmıştır.

Elefteron Vima gazetesi Yunan, Kızılay cemiyetinin, Anadolu zelzelesi kurbanlarına Yunanistanın yardımını ve Türk milletine kardeş Yunanistanın tevellisini götürmek üzere isticale etmesini istemektedir.

Amerikan hastahanesinin yardımı
Ankara 30 (A.A.) — Birleşik Amerika devletlerinin Ankara büyük elçiliği Başvekil Doktor Refik Saydama müracaatla İstanbul'daki Amerikan hastahanesi başhekimî doktor Shephard «Şeparts» ile iki türk doktorunun ve muavin müstahdeminin felâketzedelere min-takalarda çalışmağa talip ve âmade oldukları bildirilmiştir.

Doktor Refik Saydam Birleşik Amerika devletleri büyük elçisinin ve Amerikan hastahanesinin bu dostane ve insani alâkasından dolayı teşekkürlerini ifade etmiş ve bugün hareket edecek 300 yataklı çadırlı hastaneyi müteakiben gönderilecek olan yüzer yataklı iki seyyar hastaneden birine doktor Shephard «Şeparts» heyetini memur edeceğin bildirmiştir.

Ziraat enstitülerinin yardımları
Ankara 30 (A.A.) — Zelzele felâketzedelerine her hususta geniş mikyasta yardım yapmak için Yüksek Ziraat Enstitüsü Ziraat, Orman, Veteriner Fakültesi talebe cemiyetleri ve bütün enstitü mensubları faaliyete geçerek aralarında iş bölümü yapmışlar ve ilk yardım olarak 670 parça kazak, pantolon, ce ket, gömlek, fanilâ ve iskarpin tophiyarak 29.12.939 tarihinde Kızılay merkezine teslim etmişlerdir.

Bugün de 630 parça elbise ve çamaşır ve ilk yardım olarak 1500 lîra teberrü etmişlerdir.

Balıkesirde
Balıkesir 30 (A.A.) — Millî yardım komitesi teşekkülünü müteakib bir gün içinde 7,000 lîra teberrü kabul etmiştir.

Eskişehir memurlarının yardımı
Eskişehir 30 (A.A.) — Eskişehir memurları, zelzele felâketzedeleri için birer maaş teberrü etmeğe karar vermişlerdir.

Uzunköprülüler 2000 lîra teberrü ettiler
Uzunköprü (Hususî) — Uzunköprü Halkevinde kaymakam İlyas Bilginin başkanlığında toplanan halk, memurlar, tüccar ve esnaf zelzele felâketzedeleri için 2,000 lîra lîk teberrüde bulunmuşlardır.

Boyahad, 30 (Hususî) — Yardım heyeti, kaymakam Nadir Tuzerin riyasetinde toplandı. İlk günde 1218 lîra toplandı.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Beyaz geceler

Yazan : Muazzez Tahsin Berkand

Dünyanın en güzel manzaralarından biri de köylerde, bembeyaz karın üzerine vuran mehtab ışığının yarattığı manzardır. Dışarıda kar durmuş, rüzgâr kesilmiş, alçak damların ve geniş kırlarla yüksek ağaçların üzeri bembeyaz bir örtüye bürünmüş... Bu örtü yıldızsız gökteki yusuvarlak aydan süzülen ışıla parlamış... İçeriden, sıcak bir odanın penceresinden bu nefis levhayı seyretmek ne doyumlu bir zevk!

Bütün güzel şeyleri hasta denilecek bir iptilâ ile seven Münevver hanım, tabiatın bu güzel manzarasından nefret eder gibi, bu beyaz geceleri görmemek için perdelerini sıkı sıkı kapıyarak dışarıyı ile alakasını keserdi.

Münevver hanımı yakından tanıyanlar için onun bu hareketinin mânâsı pek büyüktü: Yaşlı hanım, mazisine aid acı hatıraların bu beyaz gecelerin koynunda canlandığını daha kuvvetle hissediyordu.

Filhakika, karlı geceler Münevver hanımın hayatında çok feci roller oynamıştı. Ömrünün üç korkunç vak'ası böyle beyaz ışıkların altında geçmişti.

Bunlardan birincisi, eski, çok eski günlere, bir köy evinde geçen çocukluğuna aiddi: Gece yarısı korkunç ulumalar, bağırılmalar, havlamalar içinde gözlerini açarak yatağından fırlamış, pencereye koşarak dışarıya bakmıştı. Avluda en sevgili köpeğe, kızıl gözlü bir kurd, boğaz boğaza cenkleşiyorlardı. O sırada babasının yattığı odanın penceresi açılarak babasının tabanca eli uzanmış ve müthiş bir tarraka için kurdu yere sermişti. Ertesi sabah beyaz karların üzeri kızıl kanla lekelenmişti. Kurd ortada yoktu; amma sevgili köpeğini görmek istiyen küçük kıza, onun da aldığı yaraların tesirile can verdiği haber verilmişti.

Birinci beyaz gecenin gizlediği hatıra bu idi.

İkincisini daha vazih bir şekilde hatırlıyordu ve bunda gizlenen fatia daha tüyler ürperti idi.

Memlekete düşman girmişti. Evlerde, günlerdenberi matem vardı. Kimse yüzü gülmüyor, kimse başını dik tutamıyordu. Gece oldu mu, evlerin pencereleri; kapıları sınıksı kapanıyor; arkasına destekler dayatılıyor ve ev halkı ocağın başına yaklaşarak fısıldaşıyorlardı.

— Kör Alinin kızını kaçırmışlar.
— Muhtarın evini soymuşlar.
— Su başındaki çocukları kamçılarışlar.
— Hasan ağanın davarlarını zaptetmişler.
— Camiin arkasındaki samanlığı ateşlemişler.

Bütün bu sözler Münevverin babası-

nın kanını kaynattıyor; dişleri arasından:

— Ah kâhpeler; ah alçaklar! Sözleri ısılık çalarak çıkıyordu.

Münevver; annesinin ince; acıklı sesini hâlâ duyuyor gibiydi:

— Aman ağam; sen bilirsin; heriflerin kafasını kızdırayım deme. Sana yazık olur.

Lâkin; asil kafası kızan; kanı beynine sıçrayan Mustafa idi. Karısına öfke ile dönerek:

— Senin aklın ermez karı; bu heriflerin karşısında korkak çocuklar gibi elimiz kolumuz bağlı mı duracağız Evvel Allah onların hakkından geliriz biz...

Ne olmuştu? Babası ne yapmıştı? Münevver bu tafsilâtı pek bilmiyordu. Yalnız bir akşam onun eve geç geldiğini, yemek yemeden odalarda, sofalarda sert adımlarla dolaştığını ve dik-katle dışarısını dinlediğini hatırlıyordu.

Bütün gün yağın kar durmuş, yusuvarlak ay ortalgı aydınlamıştı. Münevver gene gece yarısı bağırışmalar ve patırdılarla uykusundan uyanarak pencereye fırlamış ve yabancı kimselerin, düşman askerlerinin avluyu çevrelediğini görmüştü. Gene birkaç sene evvelki gibi babası pencereden tabancalı elini çıkararak avluya doğru sığınmış, gene ertesi sabah karların üzerinde kırmızı kan lekeleri görmüştü.

Fakat Münevver o gecenin sonra bir daha babasını hiç, hiç görmemişti. İkinci beyaz gecenin gizlediği fatia bu idi.

Üçüncü beyaz gecenin dramı, fena bir tesadüftü: Ava çok meraklı olan ve kış gecelerinde civar ormanlara avlanmaya giden kocası, başka bir avcının kazaen attığı bir kurşunla devrilmiş, karların üzerine kanını akıtarak can vermişti.

Münevver, gene bir gece yarısı, kapının önündeki telâşlı seslerle uyanmış, kocasının cansız cesedini getirdiklerini görmüştü.

Ertesi sabah, beyaz karların üzerinde kan lekeleri vardı.

İşte bütün bu feci hatıralar Münevver hanımın mehtab ışığında parlayan beyaz karlı gecelere karşı korku ile karışık bir nefret uyandırdığı için yaşlı hanım her sene, kış tamamı bastırmadan evvel odasının perdelerini muayene eder, onların sınıksı kapanabildiklerini gözle görmek ister ve dışarıda kar fırtınası başladığı zaman, dudaklarında acı bir tebessüm, gözlerinde uzaklara bakan nemli nazarlarla bu perdeleri ıvıca kapıyarak beyaz gecelerle arasına kalın bir duvar överdi.

Münevver hanım ebedî uykusuna daldığı gece de, dışarıda kar durmuş, vuvurarak av kırların, ağaçların ve evlerin üzerine beyaz bir ısı sermişti.

Yerli antrenör kursu nihayetlendi

Beden Terbiyesi Umumi Müdürlüğü tarafından açılan ve 6 ay devam eden yerli antrenör kursu nihayetlendiğinden dün mezun olanlara diplomalari verilmiştir.

Altı aylık kurs devresinde çalışmış olan yerli antrenörler dün Kuleli mektebi jimnastik salonunda âletsiz ve âletli hareketler yapmışlar, ve boks hareketlerinden sonra hendbol gösterisi yapmışlardır.

Davetliler meyanında bulunan umumi müdür, Tekirdağ meb'usu Rahmi Apak, birer nutuk söylemişler, ve gençlere yeni vazifelerinde muvaffakiyet temenni etmişlerdir.

Yerli antrenör kursunu ikmal eden 35 gence meb'us Rahmi Apak tarafından diplomaları tevzi edilmiştir.

Bu merasimden sonra davetlilere bir çay ziyafeti verilmiştir.

Dün yapılan mekteb maçları

Mektepler arasındaki futbol maçlarının Fener stadında olanları yapılmamış, yalnız Şeref stadındakilere devam edilmiştir. Birkaç gündür yağın kar ve yağmura rağmen saha oldukça muntazamdı. Şeref stadında iki maç yapılmış ve her ikisini de hakem Tarık Özerengin idare etmiştir.

İstanbul Lisesi 3 — Taksim Lisesi 1

İstanbul Erkek Lisesinin enerjik ve düzgün oyunu altında geçen birinci devrede Cezmi ve Süreyya iki güzel sayı yapmışlardır. Devre İstanbul lisesinin 2-0 galibiyetle bitmiştir. İkinci devre başında İstanbul lisesi bir gol daha yapmış, Taksim buna Saimin mükemmel bir şütle cevap vermiştir. Neticede İstanbul Lisesi 3-1 maçı kazanmıştır.

Hayriye 5 — İstiklâl 0

Kuvvetli bir kadroya sahip olan Hayriye lisesi hâkim bir oyunla birinci devreyi 3-0 galib bitirmiştir. İkinci devre İstiklâl'in güzel oyununa rağmen Hayriye iki sayı daha yapmış ve maçı 5-0 kazanmıştır.

Küçük bir kasabada II kahve'ne

Sındırğ (Hususi) — Burada kahvehane açmak moda haline almıştır. Seksen, yüz dükkândan ibaret kasaba çarşısında Şehir Klübü dahil olmak üzere 11 kahvehane vardır.

Küçük bir kasabasının bu on bir kahvesi akşamları hıncahın dolmaktadır.

Adana'da asri bir hamam yapılacak

Adana (Hususi) — Adana vakıflar idaresi şehrin büyük bir ihtiyacına cevap verecek şekilde modern bir hamam inşasını kararlaştırmıştır. Bu asri hamam Orozdiş meydanı arkasında kurulacaktır.

"Son Posta"nın tarihi tefrihası: 99

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Kırılan saray kapıları

En önde, palaspareler içinde, ihtilâlin batak sınıfı yürüyordu. Ayaklar, umumiyetle çıplak, yaralı, şiş, çamurdan bir tokalaç olmuş, yamru yumru, iri yarı idi, bazısında bir çarık, yahud kundura enkazı sürüklüyor, bazısında da bir takım bez parçalarına sarılmış bulunuyordu. Çoğu vücudlerinin en mahrem yerlerine kadar çıplaktı, göğüs, omuz, kol ve bacaklar üzerinde birbir renkte paçavralar sallanıyordu. Keçekülâhlar üzerine, bazan da yalın kafaya sarılmış kirli çemberlerin altından yağlı saç demetleri fıskırması idi; tüysüzlerin yüzü yağlı ve kirliydi, öbürlerininki yağlı, kirli ve kılı idi. Gözler, ileride, saray kapısına dikilmiş, vahşi bir parıltı ile yanıyordu. Ellerinde, silâh olarak, sapan taşından başlamak üzere mızrak, hançer, bıçak, orak, balta, lobut, kılıç, tabanca, küskü, çeşid çeşid şeyler vardı.

Bu insan denizi, geriye doğru yarıldıkça, değişiyordu. Sipahilerin ileri gelenleri ile yeniçeri çorbacıları en geriden geliyordu. Bu müthiş kalabalığın üstünde de, yüzlerce bayrak dalgalanıyordu. Bu bayraklar, sipahilerle yeniçeri ortalarının idi.

Sur ile Babühümayun üzerinde bulunan muhafızlar, padişahın emir almadan ateş etmeyecekler, ok atmayacaklardı.

Her an saray muhafızları tarafından bir ok ve kurşun yağmuruna tutulacakları bekliyerek ayak ayak, saray surlarına şöyle bir on adım kadar yaklaşınca, birdenbire, müthiş bir sel gibi, bir koşuda saray duvarlarına çarpıyorlardı.

Bu sırada yere yuvarlanmak, bayılmak, ölmek demektir... Gerideki kütle ile sarayın surları arasında sıkışıp ölenler, boğulanlar sayısızdı, ayak altında ezilenler de pek çok olmuştu.

Birkaç saniye sonra da, Babühümayun, balta darbeleri altında çadırımağa başlamıştı. Babühümayun muhafızları süratle içeri çağırıldı. Padişahın kat'i müdafaa-yı, sarayın iç kapısında yapacağı anlaşılıyordu.

Babühümayunun muazzam şimsir karnad'arına ilk balta ve küskü darbeleri inmeğe başlar başlamaz, tekbir de durmuştu. Şimdi, anlaşılmasız bir uğultu vardı. Dikenli, paslı, en kalından düdüklü gibi ince ötenine varncıya kadar çeşidli hançerlerden çıkan bu seslerde, saray kapısının korkunç bir gürültü ile kırılıp açılması üzerine dindi. Öyle ki, birkaç saniye, o yüz binlerce insan nefes almamıştı.

İhtilâlcilerin Babühümayundan sarayın birinci avlusuna doluşu, kelimenin en öz manasile bir sel gibi olmuştu. Bu akın da, en azdan birkaç yüz insanın canına mal olmuştu. Babühümayunun ve birinci avlunun zaptından sonra sarayın Soğukçeşme kapısı da kendiliğinden açılmıştı.

Şimdi, orta kapıyı zorlamağa başlamışlardı. Orta kapıdan da girip ikinci avluyu da zaptettiler mi, saray sukut etmiş sayılabilir. Artık ondan sonra, padişahın mukavemeti, kendisinin ve etrafındaki diğer mutlak ölümü ile neticelenecek bir boğuşma olurdu.

İşte tam bu sıralarda idi ki, ihtilâlciler

ler arasında bir haber, yıldırım süratle yayılmıştı; sadrazam Hafız Ahmed Paşa, divanı hümayuna geldi. Ken-disine refakat eden mutad maiyeti ile sarayından çıkmış, padişahın yanına, sarayı hümayuna geliyordu. Sadrazamın yanında, en fazla iki yüz, üç yüz kişi bulunabilirdi. İhtilâlin en korkunç bir anında, bu kadarcık insan ile yola çıkmak, muhakkak ki göz göre ölüme atılmak demektir:

— Bre koşun Hafız Paşa geliyor!..

Daveti, o mahşer kalabalığının şöyle bir çalkanmasına sebep olmuştu.

Haber doğru idi. Sadrazam Hafız Ahmed Paşa, mutad alayını düzmüş, kendisi muhteşem takımlı bir ata, azamet ve vakar ile kurulmuş, mehterhanesini dövdürerek, önde gidip ve selâm ağaları, etrafında altın üsküflü şatırları, saraya geliyordu.

Saraya yapılan hücumla rağmen, vazifelerini büyük bir dikkat ve ehemmiyetle gören Melek Ahmed ağamın casusları, Hafız Ahmed Paşanın saraya geldiğini, silâhtar, zorbahşaların koyduğu göz-cüllerin Sultanahmed camisine haber urchularından evvel bildirmişlerdi.

Silâhtar Melek Ahmed ağa, bunu haber alınca, bir an şaşmıştı. Sonra, koşup padişahın evvel Yalın köşküdeki devlet ricaline bildirmişti. Receb Paşa mütebessim, memnun:

— Bizi bir zahmetten kurtarır!

Dedi. Hafız Paşanın zarafet ve asaletine, bilgi ve faziletine hayran olan Bayram Paşa ile diğer devlet erkânı sapsarı kesilmiş'ardi. Öyle, Bayram Paşa kendini tutamadı:

— Melek Ahmed ağa... Aman oğlum, tiz Hafız Paşaya ulak gönder, sakın ol-mıya ki buraya gelsinler, bir zarar e-rişmesi muhtemeldir, geri dönsünler ve hattı hümayun ile amel etsinler!

Dedi. Dördüncü Muradın Silâhtarı, sadrazamı yakından tanıdı. Hafız Paşa, ölümden korkar adam değildi. Böyle müthiş bir günde Padişahın yanında bulunmayı vazife bilen bir vezirdi. Hattâ, bir tehlike zühurunda, kendi vücudünü Mura-da siper etmek için bir saniye bile tereddüt etmezdi.

Melek Ahmed de, sadık bir bendesinin evinde gidip gizlenecek yerde, böyle alay göstererek saraya gelmenin cinnet derecesine varan bir cesaret olduğunu biliyordu. Ümitsiz olmakla beraber, Hafız Paşaya karşı hemen bir ulak gönderdi. Paşaya Bahçekapı taraflarında rastlayan bu ulak Bayram Paşa ile Melek Ahmed Ağamın ricalarını arz edince, sadrazam kaslarını çatı:

— Bre bunlar beni kim sanırlar... Mührü sahibine vermeden geriye dönmek lekesini alınma vurdurtur muyum?! Diye bağırды.

Fakat Sadrazam alayı biraz daha ilerleyp de Demirkapıya yaklaşınca, Saraya hücum eden insan deryasından kopmuş en az iki bin kişilik bir kafiye tarafından yolun kesilmiş olduğu görüldü.

(Arkası var)

"Son Posta"nın edebî tefrihası: 4

Sisli Akşam

Nakleden: Neyr' Kemal

Artık düşüncelerimle yalnızım. Düşüncelerim mi? Doğrusu onların ne olduğunu ben bilemiyorum. Vahidi bu kadar değiştiren ne idi? Bir şeyler yapmak istedim, yaptım. Fakat yaptığımı kendim de bilmiyorum. Ne çıkar? İçimdeki gurur sınıksı dindi ya...

Artık hayata rahat rahat atılabilir, dünyayı huzur içinde görebilirim.

O beni istedi, ben reddettim.

3 Sontesgrin (gece)

Kestane korusu

Sevgili Halûkcuğum, [*] Bilsen başıma neler geldi. Yengemden kalan yerleri teslim almak için (R...) ye geldim. Niyetim işimi bitirip hemen dönmektir. Fakat burada öyle bir genç kıza karşılaştım ki kızıl saçları, zümrüd gözleri, sık kirpiklerinin ormanı arasından insana meydan okuyan bakışları başımı döndürdü. Çılğınca bir karar veririm hiç şaşmayacağım. Böyle kız ancak hiçbir hayale dolu roman sayfalarında bulunur. Hayatta esine rastlamadım. En sakın, en huzur içinde dinlen-düğün bir saatte odaya girsin, anlaşıl-

[*] Muharririn notu: Bu mektub bir gün Türkânın e'ne geçer. O da defterinin o güne aid yapacağına ilştirir.

maz bir ateşin - ona dokunmak ateşinin - birdenbire damarlarımızı tutuşturduğunu duyarsınız.

Bilsen ne nefis mahlûk! Aman Halûk, ne olur, gel de beni bir budalalık etmekten kurtar. Vaziyet gayet tuhaf... evde hemen hemen yalnız gibiyiz. (Yengemin ihtiyar avukatı da burada amma, onu hesaba katmıyorum.) Genç kızın ne gidecek bir yeri, ne de bir arkadaşı var. Her halde bir ayak önce buradan uzaklaşmalıyım. Pazarteside İstanbul'a dönmeye çalışacağım. Sen bu akşam mektubumu alırsan derhal yola çık. Yarın dörtte bekliyorum. Kararsızlık icindeyim. Çabuk gel. Gözlerinden öperim.

Arkadaşın

Vahid

Sahi, az kalsın unuttuyordum. Yengemin başları pek meşhurmüş. Burada övmekle bitiremiyorlar. Ben daha görmedim. Üzümlü seversin. Gelince beraber tadarız. Postayı kaçırmamak için acele ediyorum. Yarın uzun uzun konuşuruz. Sontesgrin 4 (Kestane korusu)

Bu sabah Vahid Bey kahvaltıda yalnız kaldı. Avukatla ben erkenden çayımızı içmiştik. Saat dokuzda doğru tam kapıdan çıkıyordum. Vahide yüz yüze geldik. Suratı biraz asıktı:

— Nereye böyle erkenden?... Hani birlikte kahvaltı etmeyecek miyiz?

— Maalesef hayır... Hemen dışarı çıkacağım.

— Hiç te misafir seven bir ev sahibi değilsiniz.

Hem yürüyor, hem cevap veriyorum:

— Ben ev sahibi değil, sadece misafirim.

Arkamdan geliyor: — Öyleyse çok tuhaf bir misafirsiniz. Ev sahibinizin neden hoşlanıp hoşlanmadığı umurunuzda bile değil.

Ses çıkarmadım. Ya'nız merdivenleri inerken, gözlerimin içine baktım. — Tipki geceki gibi - baktım ve güldüm. Bir şey söylemeden içeri girdi ve ta öğle yemeğine kadar görünmedi.

Sevilen yerlere veda etmek ne acı şey... Korunun bazı köşelerinde içimden sıcak bir dalga yükseldi, boğazımı tika-di. Az kalsın... Oh, hayır, hayır bunların hepsi gülünç şey... Hepsini unutmaliyim.

Tam terası dönerken şiddetli bir rüzgâr beni âdetâ Vahidin kucağına attı. Bu sene havalar ne tuhaf!..

Biraz kendimze gelince:

— Sabahtanberi nerelerde idiniz A - ramadığım yer kalmadı, dedi. Yürür gibi yaptım: — Daha her tarafı bilmiyorsunuz. Yoksa çabucak bulurdunuz. Beraber geliyor: — Yooo!... Öyle çabucak kaçamazsınız. Neden bana bu kadar sert davranıyorsunuz.

Büyük bir samimiyetle — Sert mi davranıyorum? Affediniz, kabahat benim değil... Analığım bana bu güzel terbiyeyi vermiş, diyorum.

Sözü birdenbire değiştiriyor. Yarım

saat köskten, bağdan, korudan bahsediyor. Geceki taşkınlığını unutmış gibi... Bir bahisten öbürüne atlıyor, birbiri arkasına sualler soruyor. Yüzünün sertliğinden hiç ummadığım sızıklığı bana za-manı o kadar unutturuyor ki yemek vakti içeri girmekten için için üzülüyorum.

Sofrada avukatla dereden tepeden uzun boylu konuşuyoruz. İhtiyar adam nihayet kendine ehemmiyet verdiğimi görünce çocuk gibi neşeleniyor. Biz yemekten kalkmadan yağmur pançurları dövmeye başladı. Artık sabahki gezinti ümid'eri suya düşmüştü.

Yukarı çıktım. Eşyama toparlamağa başladım. Meğer benim minnacık odam da ne karışık şeymiş!

Yere bağdaş kurmuş, koca sandığa kitaplarını yer estirmeğe uğraşıyordum. Oda kapım hafifçe vuruldu. «Giriniz» dememe kalmadan karşımda ev sahibimi - evet Vahid artık ev sahibim demektir - buldum.

— A... A... Bu ne hal? Ne yapıyor-sunuz böyle?

Ayağa kalktım: — Hazırlanıyorum. Sabrı nihayet tüketiyor:

— Saçma... Hazırlanmak da neye? Size «gitmeyeceksiniz» demedim mi? Benimle evlenecek, hep burada kalacaksınız.

Yere çömeldim, bir kahkaha attım: — Öyle mi zannediyorsunuz?

— Tabii...

— Zorla evlenilemez ya!... Ben dünyayı görmek istiyorum. Kimsenin tahakkümü, minneti altına girmeye tahammülüm yok... Günün birinde kazara evlenirsem...

Sustum. Elimdeki kitabın kabile oynamaya başladım.

— Evet? Kazara evlenirseniz?

— Mutlaka sevdiğimle evleneceğim. Bir şey söylemek istiyordum. Sözü nü kestim:

— Boş lâf diyeceksiniz değil mi? Ne dersiniz deyiniz. Sonu gelmeyeceğini ben de biliyorum amma ne olursa olsun se-verek evlenmek güzel şey...

Gözleri odamda, yatağımda dolaşiyor: — Bakın burada ne rahatsızınız? Ne diye gitmek istiyorsunuz?

Kalktım, pencereye doğru yürüdüm, geri döndüm. Bilmem bu heyecan neden? Odam bana her zamandan daha şirin görünüyor. Sanki bütün huzurum onun koy-nunda... Dışarıyı soğuk mu soğuk, karınlık mi karanklık...

Soruyorum: — «Benimle evlen, derken herhalde saka ediyorsunuz değil mi? — Şaka mı? Ne münasebet? Bilâkis son derece ciddiym. Bu izdivacın istikbalinin namına hayırlı olacağını siz de bilirsiniz. Mademki dünyayı tanımak başka plânınız yok, ben sizi istediğinizi kadar gezdiririm.

Orada, soluk ışıkların altında harikülâde bir güzellik alıyor. Sözü nü dinlesem... Onunla...

— Dünkü düşüncelerinizden neye birdenbire döndünüz? Hani bana «yengeni-zin arzusunun yerine getiremeyeceğinizi» söylemeğe gelmiş miydiniz?

— O, dündü. Sizi daha iyi görememişim. Bugün bambaşka düşünüyorum.

— Yalnızım diye bana acıyorsunuz da ondan...

(Arkası var)

İsta Memleket Haberleri

Çankırının lezzetli ekmekleri çok rağbet görüyor

Şehre uğrayan her yolcu mutlaka bu ekmekten birkaç tane alır ve evine götürür

Çankırı ekmeği satılırken

Çankırı (Husu - si) — Çankırının hususî bir evsafı hisz lezzetli bir ekmeği vardır. Bunu yiyenler o kadar beğenir ve tad duyarlar ki; —eğer bu bir yolcu ise— bir kaç kilo lu —bu kâğıda sardığı gi - sı 2000, bi - 5000, St — Evime götüre - 2500, Tcek yegâne hediye! 250, Sa der, gider. 1500, tü Çankırı ekmeği bu 700, Ha iltifatın daha koyu - 1000, Hsunu ve canlısını yak - kömürü zın Ankaradan gelen da eşya tenezzüh trenindeki liye şir Ankarahlardan gör - mektedir. Çankırı ekmeğinin san Ta esmer rengini sey - risefair ederek , ağzında duyduğu hoş lezzetle ondan bir kaç günlük yiyeceği ekmeği Millispetliyerek Ankaraya dönen binlerce devam Ankaralı, belki bu adedden çok fazla ekmeği beraberlerinde götürmüş olurlar. Bütün yaz ve her hafta Çankırının ek - meğine bu iltifat devam eder. Ekmekçi - ler ise bir günde hayli satış yapmış o - lurlar.

Şeh Çankırı ekmeği niçin bu kadar rağ - tarda bedtedir? Ne gibi meziyeti vardır? Bunu rüfündüzle izah edemiyecğim. Yalnız her - San kesin karar verdiği gibi lezzetlidir. Çün - parak kü unu eski usul su değirmenlerinde ö - bulun günür. Kepeği de beraber öğündüğün - dımla den lezzeti oradan ileri gelmektedir. Buğ 4 s dayının cinsi de bunda âmil olsa gerek. 1000 f Çankırı ekmeği bembeyaz değildir. tik, 2 (Kirli bir esmerliği de yoktur. O tam buğ 300 liday rengindedir. Beyaz ekmeğin ve fırır - Salca gibi kurumaz. Bir iki gün tazeliğini ları katılmadan muhafaza eder.

muht. Bu hususiyetleri ve evsafıdır ki bu - dımır gün Çankırının bütün civarında Çankırı Ünekmeği yenmektedir. etme Ankaradan, Zonguldak ve Irmaktan yarıdKayseriye doğru bütün hat boyu istas - yarıyonlarına Çankırı ekmeği gönderilmek - Ktedir.

küsü Bu rağbet kâfi midir? İyi bir nam bı - rakmış olan bu ekmeği daha çok sevdir - mek ve satışı ziyadeleştirme yolu üze - rinde durulmamalıdır? Bu ekmekleri çağı daha nefis bir hale getirmek imkânsız ge - cece yeye is Bu sıralanan suallerin bütün cevapları olduka mühimdir. Ancak belediye nin bu işe biraz alâka göstermesi sualler ce - vablanır. Bunun için de bu işin beledi - yeden bekledek'eri vardır. Her şeyden önce fırınların ıslahı şarttır.

Ekmeğin fırınları bugün harab, kırık, dökük bir haldedir. Bir düzüne kadar o - lan ekmeğin dükkânları sıhhi bakımdan iyi bir hale konma zamanları çoktan gel -

miş geçmiş bulunmaktadır. Fakat hâfâ eski vaziyette bırakmak rağbeti artan Çankırı ekmeklerini bir gün bu rağbet - ten düşürebilir. Eğer fırınlarda ıslahat yapılsa umduğumuzdan daha pişkin ve güzel ekmekler çıkarılır.

Öyle fırınlar var ki «pide»leri ve be - yaz ekmekleri pişkin çıkaramıyor. Bunda kabahat fırındadır. Ekmekçi daima dikkatle takib edilmelidir. Bu onun da menfaati icabıdır.

Hü'âsa olarak şu neticeye varılır ki, Çankırının rağbeti günden güne artan ekmeğinin daha nefis pişirilmesi yolun - da fırınlarının yeni bir hale konması lâ - zımdır. Bunun için de belediyeden he - men harekete geçmesini beklemek zama - nı gelmiştir.

Balikesir ovasında üç köy arazisini sular bastı

Balikesir (Husu - si) — Balikesirde dört gündenberi devam eden sürekli yağ - murlardan Üzümcü çayı taşmış, ovada bulunan Halalca - Yakup ve Ova köyle - ri arazisini tamamen su altında bırak - mıştır. Yaptığı zarar ancak suların çe - kilmesinden sonra belli olacaktır.

Balikesirde zelzele felâketzedelerine yardım

Balikesir (Husu - si) — Yurdun şarkın - da vukubulan zelzele felâketine maruz kalan vatandaşların acıklı hali Balikesir halkını son derece müteessir etmiştir. Halk; Vilâye Parti binasında teşekkül eden ve gece gündüz faaliyette bulunan yardım komitesi vasıtasile felâketzede vatandaşların bu acıklı hallerini, bir an evvel, ellerinden geldiği kadar tahfif et - mek için, yardım şubelerine koşmakta - dırlar.

Mersin'de köycülük işleri

Mersin (Husu - si) — Halkevimiz komiteleri ve bu meyanda köycülük şubesi mütemadi surette çalışmakta ve nisbeti her gün biraz daha artan hakikî bir muvaffakiyete doğru yürümektedir. Mersin Halkevi eşleri gibi okuyup yazma iş - sine bu yıl farklı bir ehemmiyet atfetmiştir. Resim şube mensublarından bir grupu köylü'ler arasında gösteriyor.

Rüyasında define gören bir adam çıldırdı

Amasya (Husu - si) — Geçenlerde bah - çıvan Mehmed Ali adında birinin çıldır - masile neticelenen garib bir hâdise ol - muştur. Mehmed Ali bir gece rüyasında, kendi bağının muayyen bir köşesinde bir çömlek dolusu altın bulunduğunu gör - müş ve kazmağa başlamıştır.

Mehmed Ali rüyasında bir hayli uğraş tıktan sonra güya altınlara kavuşuyro ve tam evine getireceği sırada uyanıyor.

Bu rüyanın tesiri altında kalan Meh - med Ali, derhal kazma ve küreğini o - muzlyarak havanın çok soğuk olmasına rağmen bağının yolunu tutuyor ve rüya - sında gördüğü mahalli bir metre kadar kazıyor, filhakika bir müddet sonra da küçük bir çömleğe tesadüf ediyor.

Bundan sonrasını Mehmed Ali şu su - retle anlatmaktadır:

« Ben rüyada gördüğüm gibi hemen bağa gittim, o yeri eştim, çömleği çıkar - dım, fakat altın yerine çömlekten kabuk lu fındık çıkmaz mı?

Acaba, iyi saatte olsunlar mı benim İtunlarımı aldılar ve yerine fındık koy - dular?

Mehmed Ali bu ve buna benzer sağ - malarla şuurunu kaybetmiş bir halde - dir. Mütemadiyen:

« Benim altınlarımı aşırın iyi saat - te olsunları mahkemeye vereceğim» di - ye söylenmektedir.

Aksarayda 79 yoksul yavru giydirdi

Aksaray (Husu - si) — Aksaray mek - teplerindeki yoksul ve bakımsız yav - ruların 36 sı Aksaray Çocuk Esirge - me Kurumu ve 43 ü de diğer himaye heyetleri tarafından giydirilmiştir ve bu 79 yavrunun elbise ve ayakkabı ihtiy - açları temin olunarak yavrucuklar se - faletten kurtarılmışlardır.

Aksaray muhiti yoksul yavrularla pek yakından alakadar olup bunların giydirilmesine mahalli teşekküllerin büyük yardımları bulunduğu gibi ha - kiki bir baba şefkatle hareket eden öğretmenlerin de hizmetleri kayda lâ - yıktır Resim Kızılay kurumu himaye heyetini gösteriyor.

Bi'ecik va'isi vazifesine başladı

Bilecik (Husu - si) — Vilâyetimizde yeni gelen kıymetli valimiz Rifat Şahinbaş ilk olarak Halkevinin ele almıştır. Esaslı bir şekilde çalışmak için hemen hemen her akşam heyeti idare toplantıları ya - pılarak kararlar verilmektedir.

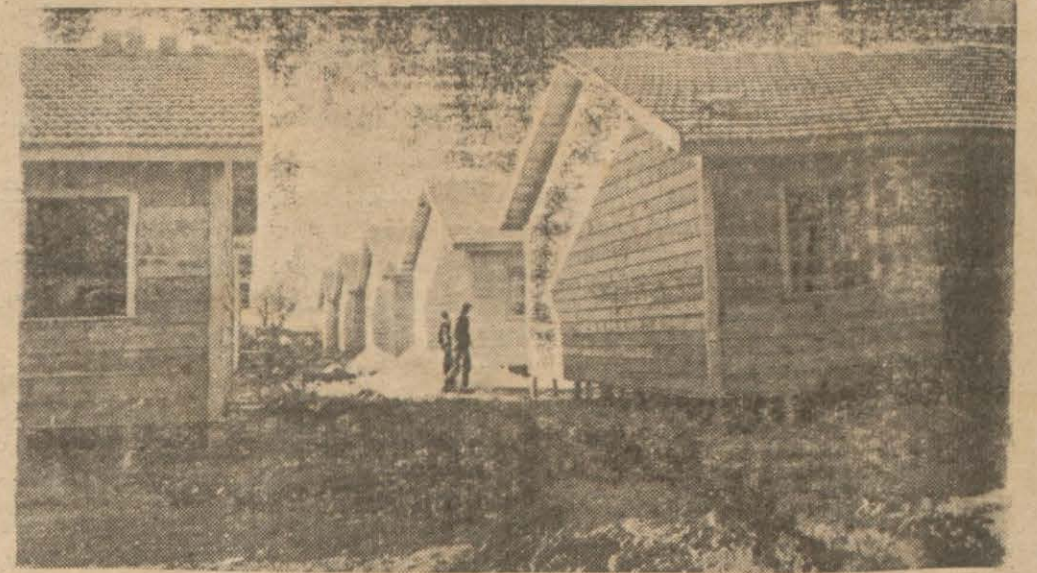
Bu arada Halkevine, bilârd, satranç, dama gibi oyun vasıtaları hemen mü - bayaa edilerek halkın burada toplan - maları temin edilmiş gibidir. Aynı za - manda okuma odasından da azami randı - man temin edilerek maksadile başına bir memur tayin edilerek daha intizam, bir şekle sokulmuştur.

Valimiz vilâyetimizde gayet sönük bir vaziyette olan elektrik için de yakından alakadar olmuş ve bir an evvel yapıl - ması için icab eden yerlere emir ve di - rektifler vermiştir.

Adapazarına kar yağıyor

Adapazarı (Husu - si) — Son bir kaç gündenberi şiddetli bir şekilde devam eden fırtınadan sonra hava bozmuş ve yağmurla beraber kar yağmağa başla - mıştır. Adapazarında şimdilik fazla miktarda kar yoksa da civarda yağış devam etmektedir.

Dikilide zelzele felâketzedeleri için pavyonlar yapıldı

İzmir (Husu - si) — Dikili kazasında zelzeleden açığta kalanlar için yapılan pavyonlardan 24 dünün inşaatı ikmal edilmiştir.

Dikili halkı zelzelelerin devam etmek - te olduğundan pavyonlara yerleşmek

istememişlerse de kış günlerinde hahric - de maruz kalacakları tehlikenin daha büyük olduğu kendilerine anlatılmış ve pavyonlara girmeleri temin edilmiştir. Resim felâketzedeler için yapılan pavi - yonları göstermektedir.

Küçük memleket haberleri

Gümüşhacıköy müddeiumumisi

Gümüşhacıköy müddeiumumisi olup iki senedenberi salâhiyetle muhtelif kazalarda bulunan Nureddin Divrik müddeiumumili - ğine nakledilerek yerine eski Sird hâkim muavinini Bahaeddin tayin edilmiş, kazamıza gelerek vazifesine başlamıştır.

Tokad polisinde terfiler

Yüksek polis Enstitüsünü birincilikle ik - mal eden vilâyetimiz başkomiseri Naci Kar - deş terflan Cizre Emniyet Amirliğine, polis memurlarından Mehmed Aracın, Hasan Demirel de muavinliğe terfi etmek suretile An - kar ve İstanbul kadrolarına verilmiş ol - duklarından mahalli memuriyetlerine hare - ket etmişlerdir.

Denizlide Parti kongreleri

Vilâyetimiz dahilinde bulunan Cümhuri - yet Halk partisi Ocak, Nahiye ve kaza kon - greleri bitmiştir.

Ürgüç Cümhuriyet Müddeiumumiliği

Bir seneye yakın münhal buaunan kaza C. M. U. lığıne tayin edilen Bozdoğan C. M. U. Bay Muammer Yahşi gelerek yeni vasifesi - ne başlamıştır.

Denizli köylü erine tohumluk veriliyor

Geçen sene verilen tohumluk bedellerini ödemiş bulunan köylülerden muhtac olanla - ra Ziraat Bankası bu sene de tohumluk ver - meğe başlamıştır.

Denizlide Tasarruf Haftası

Denizlide İktisad ve tasarruf haftası canlı bir surette kutulanmıştır.

Tokat Veteriner Müdürlüğü

Vilâyetimiz Veteriner Müdürü All Rıza Sinop Veteriner Müdürlüğüne ve ondan açıl - an Vilâyetimiz Veteriner Müdürlüğüne de Erzurum Vilâyeti Veteriner müdürü Ziya İncesu tayin edilmiştir.

Ziya İncesu gelerek vazifesine başlamış - tir.

Tokat Emniyet Müdürü değişti

Vilâyetimiz Emniyet müdürü Ata Doğu terflan İzmir Mıntakası birinci sınıf emni - yet müfettişliğine terflan tayin edilmiştir.

Denizlide müvezziler kursu

Adli tebliğât postanelerine yapılacak cibe - tle postahanelerde tevzi memurları için açıl - an imtihanlarda muvaffak olanlara bu va - zifelerini tam bir şekilde başarmalarını temin etmek gayesile Halkevinde müvezziler kursu açılmıştır.

İzmit Evkaf Müdürlüğü

İzmit Evkaf Müdürlüğü Kütahya Müdürlü - ğüne, Sivas Müdürlüğü de Kocaeli Müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

Denizli jandarma mıntaka komutanı

Denizli jandarma mıntaka komutanlığına tayin edilmiş bulunan Adana jandarma ko - mutanı Albay Hasan Civanbay Denizliye gel - miş, vazifesine başlamıştır.

Nazilli Çocuk Esirgeme Kurumunun çayı

Nazilli Çocuk Esirgeme Kurumu az za - manda çok yardımları görülen Nazilli hal - kına geçen gün bir çay ziyafeti vermiştir. Bu ziyafet Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkez Başmüfettişi Neş'et Boranın hayır - severlik ve çocuk mevzulu söylevle açılmış ve çok neş'ell geçmiştir.

Sinop Karasu nahiyesi müdürü öldü

Sinobun Karasu nahiyesi müdürü Boya - badlı Cemil Kahraman geçen hafta ölmüş - tür. Kendisine fethimeyit ameliyesi yapı - lmış, cenazesi Boyabada getirilerek defne - dilmiştir. Merhum 25 senelik idare memur - larımızdan biri idi.

Manisa maliye tahsil şefliği

Eşref Baltalının İzmir tahsilât kontrol - lüğüne nakli üzerine yerine terflan Manisa tahsilât kontrol memurlarından Nevzad İdil tayin edilmiştir.

Gemlik Halkevinin temsilçeri

Gemlik Halkevi temsil kolu gençleri tara - fından «Himmetin oğlu» ve «Gör - pyleseri temsil edilmek üzere karar verilmiş ve bu iki temsilin de provalarına başlamıştır.

Gençlerin, çalışmalarında, hiçbir yardımcı esirgemiyen C. H. P. Başkanı Kerim Kumla ve Halkevi Başkanı Residin alâkaları cidden gayanı takdirdir.

Adana Kız Lisesinde hastabakıcılar kursu

Adana kız lisesinde bu hafta içinde hasta - bakıcılar kursu açılacaktır. Kız talebe her - gün akşam üzeri bir saat ders görecektir. Haftanın iki muayyen gününde de birer bu - çuk saat ders verilecektir. Bu kursa daha şimdiden üç yüzden fazla kız talebe kayde - dilmiştir

Adana polis kursu

Adana polis kursu derslere devam etmek - tedir. Kursun mevcudu 28 kişiyi bulmuştur. Kurs Temmuz 940 da çalışmalarını bitire - cektir.

Adana Eğitimci'lerine ziraat aletleri verildi. Ziraat Vekâleti, Adana Eğitimci kursu 939 mezunlarına pulluk, budama makası, pülve - rizatör gibi bazı ziraat aletleri vermektedir.

Adanada istinaf mahkemeleri kurulacak

Haber alındığına göre istinaf mahkeme - lerinin ihdas edileceği şehirler arasında A - dana da vardır.

Aksaray icra işleri

Aksaray icra memuru Agâh Orhonun asıl maaşı Eylül'den itibaren 25 liraya çıkarıl - mış ve icra işlerinin ehemmiyeti Adliye Ve - kâletince takdir edilerek bir kâtib verilerek suretile teşkilâtın daha iyi çalışması temin olunmuştur. İcradaki bu vazifeye mahallin müstaid mübaşirlerinden Şakir Dağlıkan tayin olunarak vazifesine başlamıştır.

Bir Adliye Müfettişi Boyabada

Kazamıza Adliye Müfettişlerinden Musta - fa gelmiş, adli teftişlerine başlamıştır.

Boyabad Parti reisliği

Halk Partisi başkanı seçimi bütün ocak - ların toplantısıyla başlamış, Parti başkanı Mehmed Oruç yeniden seçilmiştir.

Boyabad sorgu hâkimi

Boyabad sorgu hâkimi Şefik Şarköy kaza sorgu hâkimliğine tayin edilmiş ve yeni me - muriyetine gitmek üzere kazamızdan ayrıl - mıştır.

Bi'ecikte ze zele

felâketzedelerine yardım

Bilecik (Husu - si) — Şarkî Anadolu da olan zelzele vilâyetimizde de derin tesir uyandırmıştır. İlk haber alınır almaz valimiz Rifat Şahinbaşın riyasetinde Partide toplantılar yapılarak faydalı ka - rarlar itihaz edilmiştir. Bu meyanda bir de yardım komitesi teşkil edilmiştir. İlk yardım olmak üzere bütün memurlar maaşlarının yüzde beşini teberrü etmiş - lerdir. Halk da peyderpey yardımlarda bulunmaktadır.

Edirne'de kır koşuları

Edirne (Husu - si) — Kır koşula - rının ikinci haftası müsabakala - rına devam edilerek yarışlar büyük bir alâka ile takip edilmiştir. Saat 10 da okullar arasında başlayan ve 60 spor - cunun iştiraki ile yapılan 2500 metre - lik yarış San'atlar okulundan Hasan Öksüz 9 dakika 10 saniyede koşarak birinci, liseden Halil az bir farkla ikinci ve gene liseden Mustafa üçüncü gel - mişlerdir.

Bundan sonra bölgenin kır koşuları - na devam edilmiştir. Saha etrafındaki ârizalı ve kısmen düz olan bahçe ve tarla aralarından koşulmak suretile 6000 metrelik olan bu mesafeyi Meh - med 21 dakika 19 saniyede koşmak su - retile birinci 6 saniye farkla gene Meh - med ikinci ve biraz sonra da Edirne sporlu küçük Mehmed üçüncü gelmiş - lerdir.

Havanın soğuk ve karlı olmasına rağmen kalabalık bir seyirci kütlesi müsabakaları baştan sonuna kadar he - yecanla takip etmişlerdir.

Fotoğraf tahlilleri

Bedii mevzulara yer veren bir tip

Karabükten Tarık, karakterini soruyor:
Hislerine inkişaf fırsatını veren mevzular üzerinde durur. Kendini kolaylıkla sevdiren halleri vardır. Gönlü işlerinde ihmali değildir.

Akidelere bağlı bir tip

Ilgazdan Ali Özal, karakterini soruyor:
Kendisini alâka etmeyen işlere arırmaz. Akidelere vefa ve sadakat gösterir. Başkalarına sokulmaz ve yalpaklık göstermez.

İçli bir tip

Istanbuldan Bahattin, karakterini soruyor:
Sokulganlığı yoktur. Zorluklar ve kederler karşısında içli olur. Kendi başına hareketleri pek görülmez. Neşesini ve yaratıcı meyllerini kullanması lazımdır.

Yapacaklarını hesabıyan bir tip

Kayseriden Ahmed, karakterini soruyor:
Hayata karşı ümid ve cesaretini kaybetmemiş hareketleri görülür. Kanaatkâr halleri azı çok gösterebilir. Yapacağı işleri önceden hesaplar ve tesadüflere bağlanmaz.

Ağır başlı bir genç

Izmirden Enis Keskine, karakterini soruyor:
Kibar ve tokgözlü hareketleri görülür. Sade ve temiz giyinmek hususunda zorluk çekmez. Bir işde baş olarak çalışıp tahakküm edici roller takınmakta pek muvaffak olamaz.

Girgin bir genç

Maraştan Hasan Karagün, karakterini soruyor:
Menfaatlerinin kaybolmaması için mücadele yapar, sokulur ve yaratıcı hareketlerde bulunur. Başkaları için zararlı katlanmaz. Bir işde uzun müddet kalmaktan sıkılır.

Cıvıllı bir tip

Ankaradan Ömer, karakterini soruyor:
Kafasını işletmekte sıkılır. Davranmasına mukabil hareketleri kalmaz. Serbestlik verici mevzular üzerinde alâkalı hareketleri görülür. Mücadele ve münakaşadan uzaklaşmaz. Kayıplara bağlanmaktan hazzetmez.

Üstüne başına dikkatli bir genç

Erenköyünden R. Akçam, karakterini soruyor:
Boğazından ziyade üstüne başına ehemmiyet verir. Etrafının kendisiyle meşgul olmasını ister. Moda cereyanlarını takip eder. Yenilikleri herkesin ten önce şahsında tecrübe etmek hevesinde bulunabilir.

Büyükleri taklide mütemayil bir genç

Malatyanın M. Özkan, resminin tahlilini istiyor:
Zeki ve tipik tavırları kendisine ehemmiyet verdir. İhtiyar halleri etrafına aykırı gelmez. Sempatisi vardır. Yaşına mahsus taşkınlıklar yerine anlayış ve olgunluk telkin edebilir.

Ciddi mevzulara yer veren bir tip

Izmirden Hikmet, karakterini soruyor:
Menfaatlerini ciddi mevzular üzerinde temine temayül eder. Konuşkan ve sokulgan hareketlere arkadaşları tarafından aranır. Fikir münakaşalarına iştirak eder ve bir mevzu hakkında mütaleada bulunabilir.

Atılgan bir tip

Aydından Mustafa Çakar, karakterini soruyor:
Menfaatlerine dokunana haksızlıklar karşısında çabuk iştiraz eder ve atılganlık gösterir. Etrafının kusurlarını görür ve tenkid yapar ve arkadaşlarına hareketi getirecek telkinlerde bulunur. Herkesle müsavi derecede ahbab olur. Doğruluk davasını güder.

Eccerikli bir tip

Istanbuldan Remzi, karakterini soruyor:
Elbise ve eşyalarını iyi kullanır ve intizam kayıplarına alâka gösterir. Menfaatlerini teminde becerikli ve girgin olur. Başkaları için mes'uliyetlere katılmak istemez. Neşesini ciddi mevzulara hasreder ve belli etmez. Fazla para kazanmak hususunda emelleri ve ihtirası olabilir.

Uysal bir tip

Şehremininden Hayrettin, karakterini soruyor:
Arkadaşları hakkında vefalı hareketleri görülebilir. Hovardaca yaşamaktan, kabadayılara mahsus hareketlerden haz duyar. Takdir karşısında çabuk yumuşar ve fedakâr olur.

Kayıdsızlıktan hazzeden bir tip

Karabükten Mustafa, karakterini soruyor:
Kayıplara bağlanmaktan sıkılır. İğbirarı kinli olabilir. İhmal edilmeğe tahammülü yoktur. Arkadaşları hakkında fedakârlık yapmak ister.

Millî Piyango idaresinden:

Millî Piyangonun (1940) Yılbaşı keşidesi 31.12.939 Pazar akşamı saat 20-21 arasında İstanbulda Tepebaşı'nda Asrî Sinemada yapılacaktır.

Çekilme safahatının saat 20 den itibaren radyo ile neşredileceğini sayın halkımıza bildiririz.

Bandırma - Balıkesir futbol maçı

Bandırma (Hususi) — Geçen Pazar günü Balıkesir sahasında Bandırma Gençlik klübü ile Balıkesir Gençlik klübü arasında yapılan lig maçı 3-1 Bandırma'nın galibiyetle neticelenmiştir. Maç bidayetinden nihayetine kadar Bandırma'nın hâkimiyeti altında cereyan etmiştir. Bandırma gençlerini bu muvaffakiyetlerinden dolayı tebrik ederiz.

Balıkesirde spor hareketleri

Balıkesir (Hususi) — Balıkesirde bu hafta dört spor müsabakası birden olmuştur:

1 — Bisiklet koşusu: Tepecik şosesi üzerinde, 30 kilometrede 12 bisikletçinin iştirakile yapılmış ve Süleyman Ovacık birinci gelmiştir.

2 — Kır koşusu: 37 atletin iştirakile 3000 ve 6000 metre olarak iki tertib yapılmış, 3000 metrede Mehmed Kent ve 6000 metrede Hasan birinci gelmişlerdir.

3 — Futbol maçı: Balıkesir - Bandırma takımları arasında ve kalabalık bir seyirci önünde yapılmış, hakem Şuuri'nin idaresinde başıyan oyun asabi bir hava içinde cereyan ederek birinci devrede 1-0 ve ikinci devrede 3-1 Bandırma'nın galibiyetle neticelenmiştir.

4 — Atatürk koşusu: Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün kararı üzerine; millî mücadele senelerinde Ebedî Şef Atatürk'ün Ankaraya ilk ayak bastıkları günün kıymetli hatırasını yaşatmak üzere tertib olunan bu koşuya bir çok sporcu iştirak etmiş ve neticede Hikmet Tarcan birinci, Hasan Yıldırım ikinci, Kemal Ataman üçüncü gelmişlerdir. Halkevi tarafından birinciye bir fotoğraf makinesi, ikinciyeye bir Omega saat ve üçüncüye de beş lira kıymetinde bir hediye verilmiştir.

Seyhan barajı inşaatı

Adana (Hususi) — Sağlı sollu Çukurovada açılan su kanallarına su verecek olan büyük Seyhan barajı inşaatı ilerlemektedir. Sağ kısım baraj seddinin temelini ikmal edilmiştir. Diğer taraftan sol kısım temellerin inşası hazırlıklarına başlanmıştır. Sol kısım temelleri önümüzdeki yaz mevsimi süratle inşa edilecek ve kuvvetle tahmin edildiğine göre 940 ni hayetine doğru baraj seddi yükselmiş olacaktır.

Diğer taraftan beynelmilel vaziyet dolayısıyla Seyhan barajının büyük demir kapaklarının temininde güçlük çekilir düşüncesiyle planda tadilat yapılması ve bu suretle kapakların memleketimizde imali düşünülmüştü. Fakat haber alındığına göre barajı yapan Alman firması bu kapakları getirmeyi taahhüd etmiştir.

Bir doktorun günlük notlarından

Çocuklarda ateş

Küçük çocuklarda görülen hafif ateşler ekseriya aileleri, hattâ alle tabiblerini telaşa ve endişeye düşürür. Fihhaka iki yaşından daha küçük ve biraz daha büyük yaşlardaki çocuklarda her akşam 37 ile 37,5 arasında görülen ateşleri bir sebebe raptetmek çok müşkül olur. Böyle vak'alarda evvelâ tam bir idrar tahlili yaptırmak lazımdır. Bir çok defa böbrek hüveyza müzmin iltihabları olur. Piyellit derler. İdrarda fazla miktar da cerahat hücreleri görülür. Bu âraz çocukta görülen ateşlerin sebebinin pek âlâ izah eder. O zaman böbreklerin ve hattâ idrar yollarının bu müzmin iltihablarının derhal ve sringa suretinde tedavileri tatbik edilir. Bu tedavi sayesinde böbrekler temizlenir idrarda cerahat hücreleri azalır veyahud kaybolur. Ateşler de tamamen zail olur. Bazan da bu ateşler burun ve burun arkasındaki müzmin iltihabların veyahud fazla etlerin veyahud bademciklerin müzmin iltihablarından ileri gelir. O zaman mütehassısların muayenesine çocuğu sevk etmek lazımdır. Tıbbî veyahud cerrahi müdahaleler ile bu da bertaraf edildikten sonra çocuk normal hallini alır. Bazan da bu yaşlarda güç çıkarılan dişler sebebiyle ateşler olur. Sa da şimdi artık bu cihet pek kabul edilmiyor.

Bütün bu sebeplerle ve tedavilerle ateş düşmüyorsa o zaman çocuğu fazla beslemek, güneş tedavisine maruz kılmak, kalsiyum iğneleri tatbik etmek icab eder. Böylece bünyeyi iyice takviye edince derreci hararetlerin de süratle normal bir hadde düştüğü görülür ve çocuk da iyileşir. Çocukların sıhhi vaziyetle ana ve babaların ve doktorların çok meşgul olmaları lazımdır. Çünkü onlar ızrarlarını olmadan hiç bir şeyden şikâyet etmezler. İnsan yavrusu küçük iken hakikaten pek acınmaz bir vaziyettedir. Sevki tablimiz yolları. Melekâti aklıyemiz de henüz inkişaf etmemiştir. Bu itibarla küçük iken küçük hayvanlardan daha feci bir vaziyetteyiz. Fakat bu kadar feci vaziyette olan bu insan yavrusu iyi bakılıp büyütüldüğü, lâyıkile inkişafa mazhar olduğu zaman yer yüzünün cidden en muhteşem bir âbidesi halini alır.

Cevab istiyen okuyucularımızın postalarını yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

ATEŞ GECESİ
Resat Nuri
NİN
YENİ ROMANI
YEDİGÜN
YILBAŞI SAYISINDA BAŞLIYOR
Yılbaşı günü
Alınır Gün

Akba kitabevi

Her diden kitab, gazete, mecmua satar. SON POSTA'nın Ankara bayiidir. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

